травень 2006

МІСІОНАР

УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

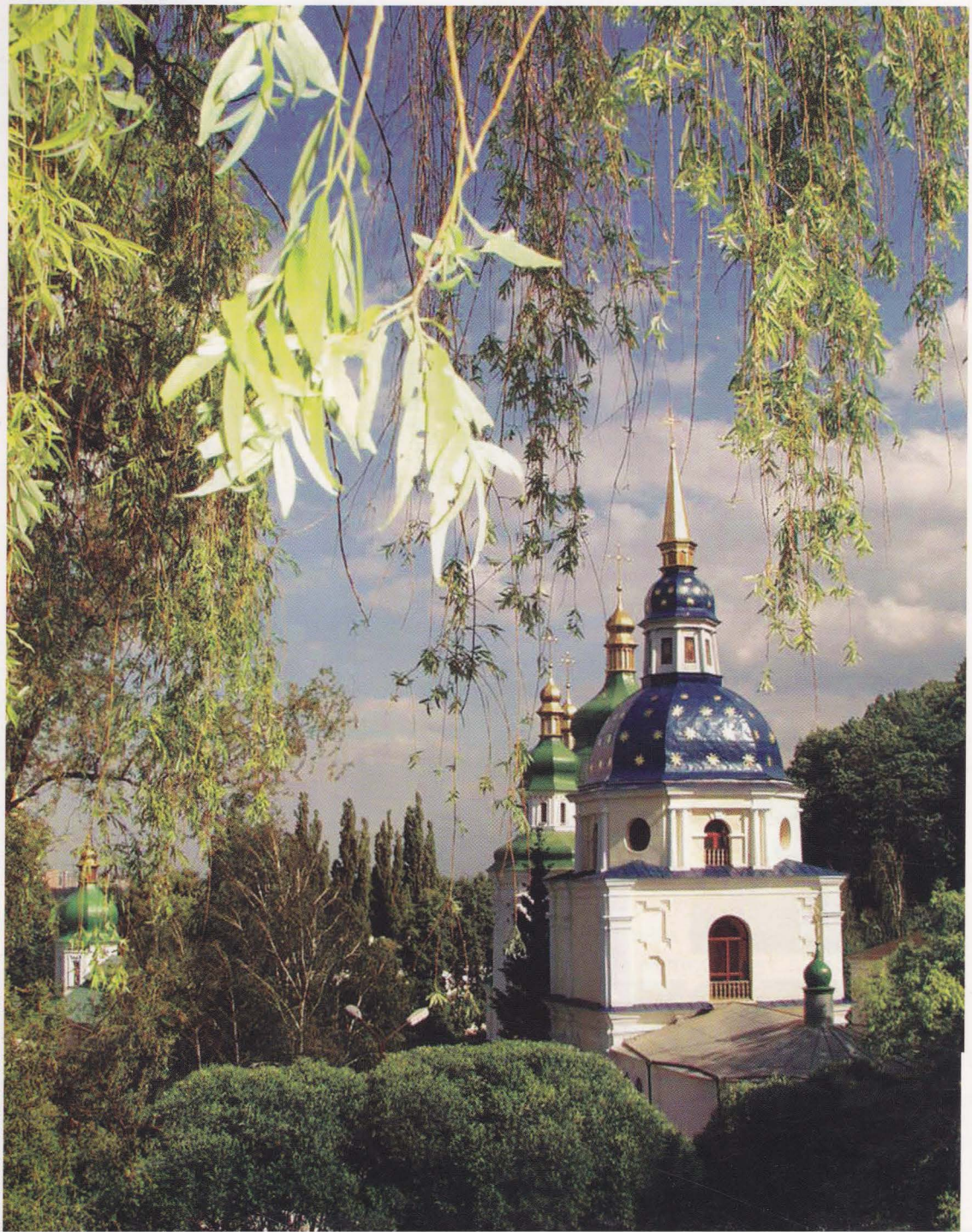

Папа Бенедикт XII

річниця понтифікату

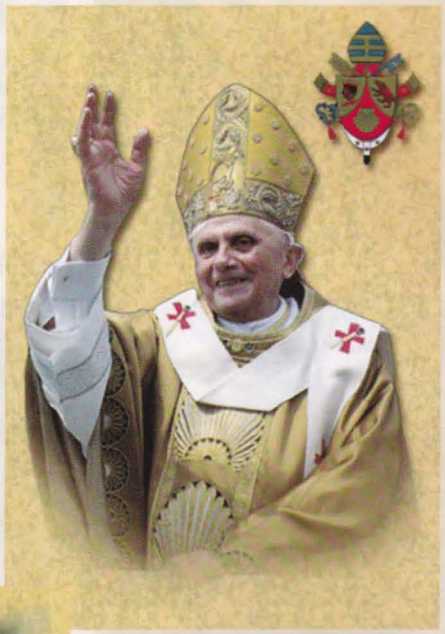

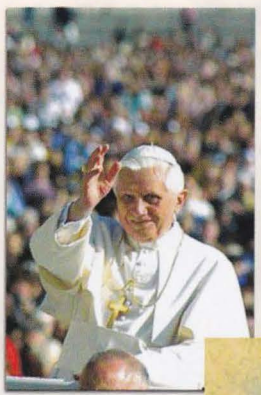

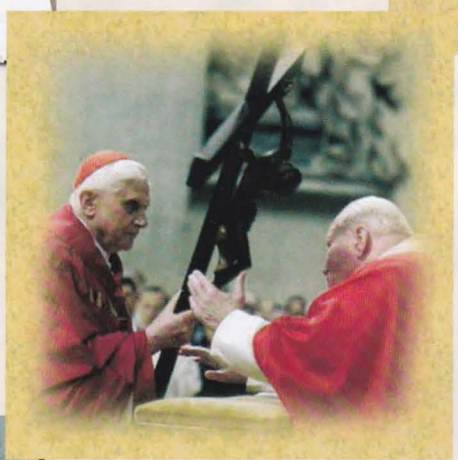

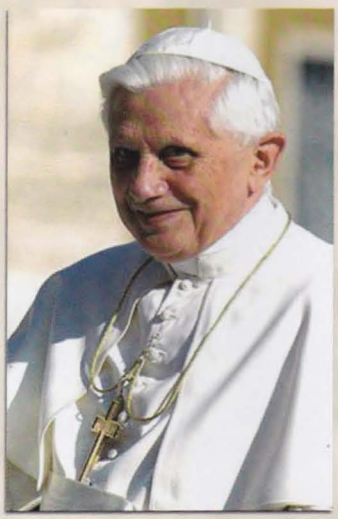

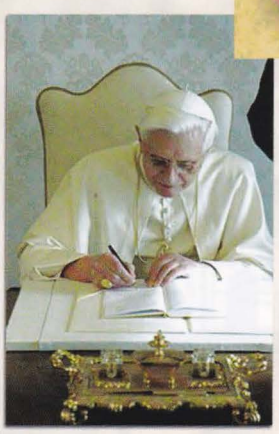

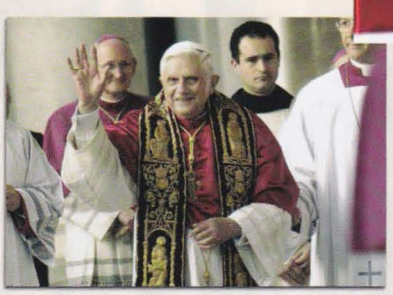

ЗМІСТ

Слово редактора 3

Наміри Апостольства молитви *на травень* 5

Наміри Апостольства молитви *на червень* 7

о. Діонисій ЗАВЕДЮК, ЧСВВ
ЗАВІТ БОГА З ЛЮДЬМИ 8

Ігор СКЛЕНАР
РІЧНИЦЯ СЛУЖІННЯ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI 12

о. Йосафат РОМАНИК, ЧСВВ
Його справа не загинула з ним 15

с. Домініка ДАНКАНИЧ, ЧСВВ
«Я присягав служити Католицькій Церкві і готовий покласти за це життя» 17

бр. Даниїл СІКОРА, ЧСВВ
Він випередив свій час 20

Алессандро ПРОНЦАНО
Велич 22

Євгенія ГРЕНЬ
«Шукаю правду, бо в ній моє спасіння...» 24

З редакційної пошти 27

о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
Мати і діти 29

Марко КРИНИЦЬКИЙ
Приятель 32

Я. ВІЛЬШЕНКО (А. ЛОТОЦЬКИЙ)
Материнка 34

Ієромонах Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ,
головний редактор

Роздумуючи над материнством, батьківством, звертаємо очі на нашу Небесну маму — Марію, Богородицю. Справді, травень — добрий місяць, щоб залишити щоденні турботи і подумати про тих, хто нам найдорожчий: наших матерів, а насамперед про Матір небесну. Св. Євангеліє від Івана розповідає нам, що Марія, мати Ісусова, пройшла разом із ним шлях від центру Єрусалиму і стояла під хрестом: «А при хресті Ісусовім стояла Його мати, сестра його матері, Марія Клеопова, та Марія Магдалина. Бачивши Ісус Матір і біля неї учня, що стояв, - а його ж любив Він, - мовить до матері: «Жінко, ось син твій». А тоді й до учня мовить: «Ось матір твоя». І від тієї хвилі учень узяв її до себе» (Ів 19,25-27). Чи можливо описати біль, який переживала мати, дивлячись на розп'яття і мученичу смерть свого Сина?!

Христос помер, воскрес, але своєю смертю поклав початок новому відлікові, початок Церкві, яка Його Тілом. Євангелист згадує про учня, якого Ісус любив, але не згадує його імені. В надії, що кожний з нас уважно послухає, що скаже Христос — «ось мати твоя» — і поставить себе на місце цього «безіменного учня». Ми присутні на Голготі кожного разу, коли беремо участь у Пресвятій Тайні Євхаристії, кожного разу згадуємо велику Божу любов, яка вилилася на нас і радіємо, що можемо зватися Божими дітьми, бо ми є членами Тіла Христового, тобто Його Церкви.

Марія ж стоїть на Голготі і в муках народжує нове Христове Тіло — Церкву. Так, через свою любов і покору стає Матір'ю Церкви, Тіла Христового, не згідно з нашим бажанням чи визнанням, а незалежно від нього. Отож, вона є нашою матір'ю не тому, що ми її такою визнаємо, а тому, що вона є матір'ю з природи! Євангелист зазначає, що учень «взяв її до себе», але не як названу матір, а як правдиву, згідно з Христовим словом. Ба, навіть якщо ми не визнаємо її своєю матір'ю, вона не перестає нею бути, бо ми не можемо змінити Божої волі й самого факту її материнства. Тому, приймаючи Богородицю за свою матір, не робимо її матір'ю, лишень визнаємо вже існуючий факт.

Часто чуємо в Україні слова: «Що ж ми можемо зробити, ми ж такі немічні, не можемо нічого змінити...». Богородиця могла б також так сказати. Але вона довірилася Богові, і її свобідна воля у співдії з Божою ласкою відкрила для нас шлях спасіння. Тому, запитуючи про свої можливості, завжди звертаймо увагу на Богородицю. Адже і наша свобідна воля дана нам, щоб ми співпрацювали з Божою ласкою й осягали спасіння. Якщо в любові не підемо за Христом, не переживемо трагедії Голготи, не бачитимемо й Воскресіння! Сьогодні надто багато залежить від нас, не маловажмо себе самих: ми важливі, важливе кожне наше рішення, кожний наш крок, кожне наше терпіння, кожна наша перемога. Тому в травні, дивлячись на образ Богородиці, відчуймо себе улюбленими учнями Христовими і дітьми Божими, які народились для нового життя через любов Бога і людей. Нехай в кожному нашому кроці, в кожному жесті віддзеркалюється задум Божий — дати Царство тим, які Його люблять. Саме в цьому і полягає сенс життя.

МІСІОНАР
УКРАЇНСЬКИЙ ХРИСТИЯНСЬКИЙ ЧАСОПИС

Головний редактор
о. Корнилій ЯРЕМАК, ЧСВВ

Редакційна колегія:
о. Йосафат ВОРОТНЯК, ЧСВВ
о. Мелетій БАТІГ, ЧСВВ
бр. Миколай МИКОСОВСЬКИЙ, ЧСВВ
Віра АРІВ
Літературна редакція
Олена КОБИЛЕЦЬКА

Дизайн та комп'ютерна верстка:
Володимир ЩУРКО, Микола ЯЦКІВ

Заснований у 1897 році
Засновники — Отці Василіяни
Реєстраційне свідоцтво КВ № 5133 від 18.05.2005 р.

Передплатний індекс — 23959

Адреса редакції:
м. Львів, 79019, вул. Б. Хмельницького, 36,
Святоонуфріївський монастир Отців Василіян
тел./факс 72-46-94 e-mail: misionar@lviv.farlep.net

Підписано до друку 24.04.2006 Формат 70x100 1/16. Друк офсетний. Папір друк. № 1. Умов. друк. арк. 5,2. Умов. фарбо-відб. 5,7. Обл.-вид. арк. 5,0. Зам.

ЦІНА ДОГОВІРНА

Віддруковано з готових діапозитивів у Жовківській друкарні видавництва Отців Василіян «Місіонер». 80300, Львівської обл., м. Жовква, вул. Василіянська, 8.

Передруки і переклади дозволені за поданням джерела. Редакція зберігає за собою право виправляти мову і скорочувати надіслані матеріали.

© Журнал "Місіонар", 2006

МОЛИТВА ЩОДЕННОГО ПОЖЕРТВУВАННЯ ДЛЯ ЧЛЕНІВ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ

О, Божественне Серце Ісуса! У злуці з тим наміром, з яким Ти на землі віддавав славу Богові і тепер щоденно віддаєш у Пресвятій Тайні Євхаристії, жертвую Тобі через Непорочне Серце Пречистої Діви Марії усі свої молитви, справи, слова, думки й витривалість у терпіннях нинішнього дня у винагороду за всі зневаги, образи і кривди, завдані Тобі.

Жертвую їх особливо за Святішого Отця Папу Римського, за святу Церкву, за навернення грішників та в усіх намірах Апостольства молитви, призначених на цей місяць і на сьогоднішній день.

Пресвяті Серця Ісуса і Марії, спомагайте святу Церкву та Україну!

Святий Йосифе, Покровителю і Заступнику приятелів Ісусового Серця, моли Бога за нас!

Святий Архангеле Михаїле, св. Миколаю, св. Володимире, св. Йосафате, Заступники України, моліть Бога за нас!

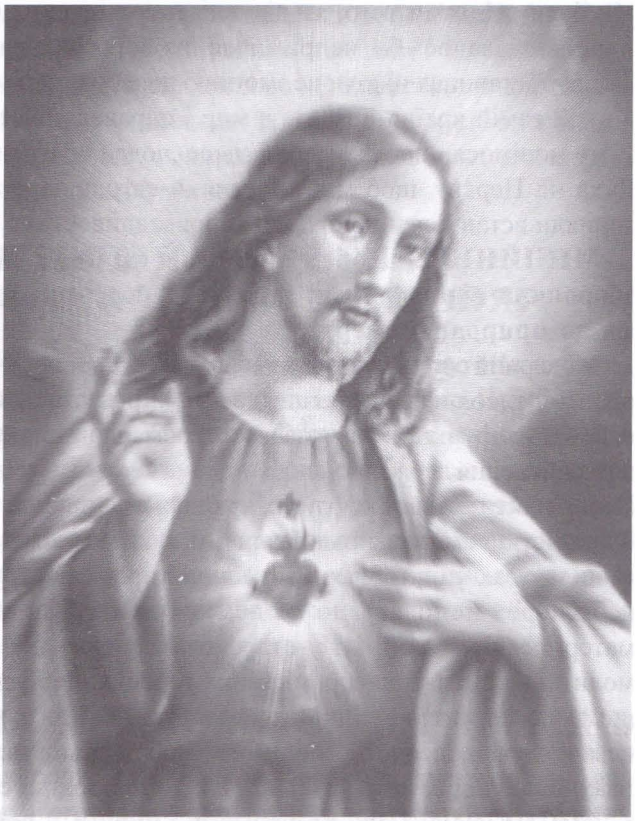

Ось Серце, що так дуже полюбило нас...

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ТРАВЕНЬ

(Поблагословенні Святішим Отцем)

ЗАГАЛЬНИЙ: Щоб численні дари, які Дух Святий розподіляє в Церкві, сприяли зростанню миру і справедливості в світі.

Християни очікують Царства Божого, яке приходить в могутності своєї сили. Але Бог нам дає земне життя як зародок цього Царства, і тому Христова Церква, як виразник цього Царства, дбає про спасіння безсмертних душ не тільки голослівним проповідуванням, а свідчить про нього ділами так, що можна сказати:

Царство Боже покликане існувати між нами. Царство Боже – це царство справедливості, миру і любові. Тому воно осягається не тільки в «майбутньому віці», після смерті, а вже тут, на землі, зароджується, щоб вічно існувати в Небесах. Ми були свідками того, як діяльність і свідчення Святішого Отця Івана Павла II мирила, здавалось би, непримиренних ворогів, а на його похорон приїхали ті, які в інших обставинах ніколи не змогли б перебувати не те що в одному приміщенні, але й в тій самій країні. Там, де є мир і справедливість, зароджується Царство Боже. Тому молімося, щоб якомога більше людей осягали святість, стягали дари Святого Духа на Церкву, щоб ми, християни-католики, ставали миротворцями у світі та сприяли встановленню правди і справедливості.

МІСІЙНИЙ: Щоб у місійних країнах державні мужі ініціювали і обороняли відповідними законами людське життя від моменту його зачаття аж до природної смерті.

Модерний світ отруєний споживацьким способом мислення, а також переповнений різними ідеологіями, які не дбають про здійснення Божого закону і правди, а виконують функції «наглядача» за громадянами, роблячи їх простим інструментом для здійснення державної політики, яка керується виключно вигодою і конформізмом. Перш за все це поширено в тих країнах, де широкий загал не обізнаний із Христовою Благовістю та моральними законами, які з неї випливають. Тому часто в цих молодих суспільствах чинять жахливі злочини проти Бога, у такий спосіб руйнуючи самих себе через неповагу до людського життя, особливо до життя немічного: в материнській утробі чи у старечому безсиллі та безпорадності. Тому необхідна молитовна підтримка для місійних теренів, щоб усі громадяни цих країн збагнули, що людське життя є цінністю незалежно від того, наскільки воно вигідне державі, незалежно від ідеології. Молімося, щоб людське життя в тих країнах було шановане і захищене від самого зачаття й аж до природної смерті.

МІСЦЕВИЙ: Щоб християни України у світлі Воскресіння Господнього глибше збагнули Таїнство Пресвятої Євхаристії та з оновленим духом брали участь в недільних і святкових Богослужіннях.

Переживаючи радість Христового Воскресіння, дедалі глибше задумуємося над його значенням для нашого щоденного життя. Христос, покидаючи землю, говорив, що не залишить нас сиротами. Через смерть і Воскресіння відкрив для людей нову надію, залишаючи нам щоденний знак своєї любові – Пресвяту Євхаристію. Святий апостол Павло наголошує: «…кожний раз, як їсте хліб цей і п'єте чашу, звіщаєте смерть Господню, аж доки Він не прийде» (1Кор 11,26). Смерть Христова стала для нас запорукою життя. Про неї сам Спаситель каже, що зерно, якщо воно не вмре, залишиться саме, одне, коли ж умре – багатий плід приносить. Так і Христос, помираючи, приніс багатий плід воскресіння й вічного життя. Тепер ми згадуємо Його любов, єднаючись із Ним у таїнственному знаці Євхаристії, приходячи подякувати Йому за незчисленні дари Його любові до нас, та здійснити з Ним

таїнственну єдність у святому Причасті. На жаль, християни часто сприймають відвідування недільної Служби Божої як накинутий ззовні обов'язок, як спосіб випросити в Бога певні ласки чи допомогу. Коли бачимо, що ми отримали в дар через Христові смерть і Воскресіння, то почуваємося зобов'язаними Йому подякувати й з Ним перебувати. Тому відвідування недільної Служби Божої, насамперед, повинно стати актом подяки (грецьке слово «Євхаристія» також означає подяку) і віддання себе Богові. Тому молімося за те, щоб християни менше сприймали Службу Божу тільки як молитву і випрошення ласк, а більше як жертву, милу Богові, і нашу Йому вдячність за всі отримані ласки.

ПОКРОВИТЕЛЬ НА ЧЕРВЕНЬ
СВ. СТЕПАН ВОЛИНСЬКИЙ (10 ТРАВНЯ)

Св. Степан народився в 1040 році. Походив з боярського роду. Ще юнаком, відзначався великою побожністю, тому згодом вступив до Києво-Печерського монастиря. Після смерті преподобного Теодоіла Степан став ігуменом. Він розбудував монастир і збудував нову монастирську церкву.

З Божою допомогою та за сприянням побожних бояр у 1078 році святий Степан збудував у Києві монастир і церкву Пресвятої Богородиці, назвавши її Влахернською. В 1090 році Степан, який відзначався жертвенністю і ревністю в проповідуванні Христової віри, став Володимиро-Волинським єпископом. Упокоївся в Господі в 1094 році. Поховали його у старій катедрі у Володимирі-Волинському.

НАМІРИ АПОСТОЛЬСТВА МОЛИТВИ НА ЧЕРВЕНЬ

Загальний: Щоб християнські родини сприймали з любов'ю кожну дитину, яка приходить на світ, і огортали родинним теплом хворих і старших людей, що потребують лікування і опіки.

Місійний: Щоб душпастирі і вірні християни вважали міжрелігійний діалог і здійснення інкультурації Євангелія своїм щоденним служінням, яке вони повинні виконувати заради євангелізації усіх народів.

Місцевий: Щоб вірні України поважали свободу кожної людини та в разі необхідності відважно її оберігали, а свою свободу використовували для духовного добра, як особистого, так і своїх ближніх.

ПОКРОВИТЕЛІ НА ЧЕРВЕНЬ
СВ. МУЧЕНИКИ ДРОГОБИЦЬКІ: СЕВЕРІЯН БАРАНИК, ВІТАЛІЙ БАЙРАК, ЯКИМ СЕНЬКІВСЬКИЙ (27 ЧЕРВНЯ)

о. Діонисій Заведюк, ЧСВВ
Крехів

ЗАВІТ БОГА З ЛЮДЬМИ

Глибоке переконання про особливість взаємин Бога та ізраїльського народу пронизує увесь Старий Завіт і знаходить своє продовження у Новому. Причиною таких взаємних відносин є Божа спасаюча ініціатива. Господь Бог виходить назустріч людині і пропонує їй укласти союз із Ним. Поняття союзу або завіту стає основою усієї історії спасіння і проходить червоною ниткою через ціле Святе Письмо.

Що ж таке «завіт»?

Виявляється, щоб висвітлити зміст поняття «завіт», не вистачить провести аналіз цього слова в українській мові. Адже воно є запозиченим із церковнослов'янської й у біблійних книгах зустрічається в тих місцях, де грецький текст має слово «діатеке», а єврейський — термін «беріт». Щоб зрозуміти значення слова «завіт», необхідно, таким чином, звернутися до аналізу цих двох іншомовних термінів.

Єврейське слово «беріт» зустрічається часто в книгах Старого Завіту і має різноманітні значення, але завжди пов'язані з такими поняттями, як «угода», «договір», «союз». Практично, «беріт» означає угоду в найширшому значенні. Цим словом у єврейській мові окреслюються такі домовленості, як: примирення в суперечці за колодязь (Бут 21,32; 26,28); умова після сварки Якова з Лаваном (Бут 31, 44); союз Авраама із сусідами (Бут 14,13); договір Гівеона з Ізраїлем (ІН 9,15) тощо.

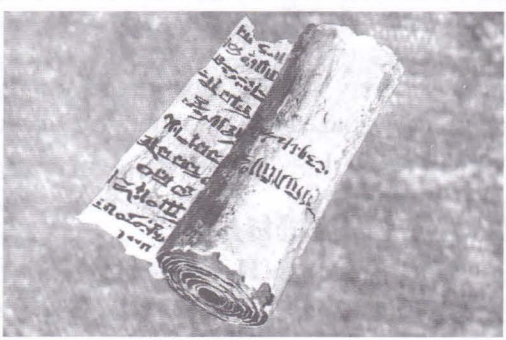

«Беріт» не обов'язково є угодою між рівними, може бути угодою, накинутою більш могутнім володарем якійсь малій країні або підданям громадян міста-держави сильнішій державі, щоб уникнути знищення. Так, мешканці Явеш-Гілеаду (1 Сам 11,1) звернулися до царя Аммоніїв: «Вчини з нами угоду («беріт»), і ми будемо служити тобі».

Історичні документи з кінця II тисячоліття до Христа засвідчують, що такі політичні союзи малих держав з більшими були досить поширеними на Близькому Сході. На загал, документи про укладання васальних угод відзначаються деякими спільними рисами. Ось найважливіші з них. На початку подаються імена, титули і родовід сильнішої сторони. Союзники представлені взаємним відношенням, характерним для цього союзу держав різної могутності: батько — син; пан — слуга; володіти — служити. В історичній частині тексту-договору представлено, як сюзерен (сильніша сторона) відносився в минулому до свого васала

(підданого) і які виявив уже в минулих часах ознаки дбання про нього. Договір передбачає закон, який відтепер має зобов'язувати підлеглу сторону: виконання закону є виявом вірності васала, невиконання — знаком віроломства. До обов'язків васала належить підтримувати мир у себе і не конфліктувати з іншими васальними державами, не може він укладати з будь-ким зовнішніх угод тощо. Далі йде перелік добродійств (благословень), яких зазнає васал у нагороду за вірність, а також погроза кар (проклять), які спадуть на слабшу сторону у випадку зради. Також є перелік свідків укладення даної угоди-трактату, звичайно, це - божества обох сторін. Якщо якась угода укладалася між поодинокими особами, вона могла супроводжуватися символічним обрядом: переходом нових союзників між частинами розтятих навпіл туш тварин (пор. Бут 15, 7-21).

Таке значення терміну «беріт» як політичного трактату між нерівними щодо могутності сторонами було відкрите вченими — істориками та біблістами — не так давно, у середині минулого століття. Саме відтоді стало краще зрозуміло, що означає завіт Бога з людьми, адже і він також входить у межі поняття «беріт».

Скільки завітів?

Ми звикли до двох Завітів, Старого і Нового, і цей поділ відповідає двом найважливішим етапам історії спасіння. Він виходить з факту Христового приходу та глибоко закорінений в біблійній термінології, починаючи від пророка Єремії (Єр 31,31), закінчуючи апостолом

Павлом (Гал 4,24; Кор 11,25) й автором послання до Євреїв (9, 7-13). Але біблійна історія знає більше завітів Бога з людьми. Ось найважливіші з них, які становлять своєрідні етапи сходження Бога до людей, щоб запевнити їм свою прихильність та привести до єдності із собою.

Хронологічно першим виразно означеним є завіт Бога з Ноєм, тоді-то вперше відносини Бога з людьми є названі словом «беріт». Катехизм Католицької Церкви відзначає: «Союз із Ноєм після потопу виражає принцип Божої економії (Божого промислу) щодо «народів» — тобто людей, об'єднаних за своєю мовою, за своїми племенами, у своїх народах» (ККЦ, 56). Ще перед потопом Господь повідомляє Ноя: «Я ухвалив покласти кінець кожному тілу, бо земля переповнена насильством через них. Отож я знищу їх разом із землею… Все, що є на землі, загине. Але з тобою я зроблю союз» (Бут 6,13. 17-18). І справді, коли після закінчення потопу Ной склав Богові жертву всепалення, як вияв вдячності та пошани, Господь сказав до

нього та його синів: «Оце я установлюю мій союз з вами і з вашим потомством після вас, та з кожним живим створінням… ніяке тіло не буде знищене більше водами потопу, ні потопу вже не буде, щоб пустошити землю… Ось знак союзу: мій лук (веселку) покладаю я в хмарах» (Бут 9, 8-13). Цей союз із Ноєм є вічним (Бут 9,16), він «діє до тих пір, поки тривають язичницькі часи, аж до часу загального проголошення Євангелія» (ККЦ, 58)

Інший «союз-беріт» — Бога з Аврамом, який, саме внаслідок цього союзу, отримав нове ім'я Авраам і став «батьком многоти народів», а також одержав обітницю землі у вічне володіння. Зовнішнім знаком цього союзу мало стати тілесне обрізання всіх потомків Авраама (і навіть його слуг) чоловічої статі. До тієї міри, що неприйняття знаку обрізання було б рівнозначне недотриманню союзу (Бут 17, 1-14).

Цей останній союз із Авраамом є потвердженням і поглибленням того першого, з Ноєм. Але ще більше поглиблення у відносинах Бога до людства відбулося в заключенні союзу на горі Синай, за посередництва Мойсея. Це був завіт уже не з поодинокими людьми, а з цілим ізраїльським народом, що його Господь визволив з єгипетської неволі. Тоді, на Синаї, Господь Бог, даючи заповіді, виявив свою волю. Десять заповідей, або ж декалог, «десять слів», є основними положеннями Божого закону, а його суттю є дві головні заповіді любові, об'явлені вже тоді: «Любитимеш Господа, Бога твого, всім серцем твоїм і всією душею твоєю, і всією силою твоєю» (Втор 6,5) і «Любитимеш ближнього твого, як самого себе» (Лев 19,18).

Надання закону з метою запевнити справедливість у відносинах людей з Богом та у відносинах між людьми було невід'ємною рисою союзу в розумінні єврейського терміну «беріт». Вірність цьому Божому законові, який по-іншому звався «законом Мойсея», від імені посередника, виявляла вірність самому завітові. А недотримання закону означало невірність завітові. Тому й уболіває Господь Бог у книзі пророка Єремії: «Завіт той — мій завіт! — вони його зламали». Але це дає Богові нагоду для оголошення наступного етапу в історії спасіння: «Ось прийдуть дні, — слово Господнє, — і я створю з домом Ізраїля та з домом Юди новий завіт… Вкладу закон мій у їхнє нутро і напишу його у них на серці. Я буду їхнім Богом, вони ж моїм народом… я бо прощу їхню провину, гріха їхнього не згадуватиму більше» (Єр 31,31-34).

Була вже мова про те, що у Біблії вперше слово «беріт» використовується

для окреслення союзу Бога з Ноєм. Але коли аналізуємо перші розділи книги Буття, бачимо, що елементи завіту присутні і там: взаємні стосунки перших людей з Богом; турбота Господа Бога про людський рід; заповідь праці та стриманості (2,15-17); благословення і пересторога перед порушенням заповіді. Можна прослідкувати, як від самого початку створення, незважаючи на гріхопадіння, поступово об'являючи свою волю в почергових союзах з людством в особах Ноя, Авраама, ізраїльського народу, Господь доводить його до повноти об'явлення і повноти спасіння. А ці стають дійсністю в особі Ісуса Христа, Який є остаточним Словом і Спасителем світу.

Таким чином, останній союз Бога з людством, Новий Завіт, здійснився в особі воплоченого Сина Божого Ісуса Христа, який став посередником цього Нового Завіту (Євр 9,15). Він, поєднуючи в собі дві природи, Божу і людську, в самому ж собі поєднав людство з Богом, залишаючись до кінця віків запорукою тривалості останнього і досконалого Завіту. Але, приносячи себе в жертву відкуплення за всі людські гріхи, оправдав усіх людей перед Богом, так, що кожен, хто покидає гріх і вірує в Ісуса Христа, має відкритий доступ до єдності з Богом.

То таки «союз» чи «завіт»?

Першими перекладачами біблійних книг були творці олександрійського грецького перекладу так званого «Сімдесятьох», або — з латинської мови — Септуагінти». Слово «бѐріт» вони переклали як «діатеке» і відразу надали напрям для його інтерпретації швидше як документу про зміст договору, ніж як самого факту договору. Саме слово «діатеке», взяте з юридичної термінології, означало передусім «заповіт», тобто рішення про розподіл власності, яке набуває сили після смерті людини, котра цей заповіт склала. Крім того, «діатеке» могло означати також розпорядження у більш широкому значенні.

Романські і слов'янські мови пішли слідом за грецькою в цій термінології. Латинське «Тестаментум» (заповіт) найчастіше вживається для означення кожної з двох частин Біблії. Так само церковнослов'янське «завіт» залишило глибокий слід у літературі слов'янських народів, зокрема в українській.

Поняття «завіт», «союз» Бога з людством, є, таким чином, однією із провідних тем, які проходять через усю багатовікову історію біблійного як усного, так і письмового передання. Єврейське слово «беріт» та його грецький відповідник «діатеке» означають щось більше, ніж «заповіт». Означають передусім «союз». Тому виваженою і слушною є позиція перекладачів Святого Письма українською мовою: передавати слово «беріт» або грецьке «діатеке» тим українським терміном, який якнайкраще відповідає контекстові. Тому маємо, для прикладу, в перекладі о. Хоменка і римської комісії то «союз» (бут 9,9;17, 2), то іншим разом «умова» (Бут 31,44) або «угода» (1 Сам 11,1), то «завіт» (Вих 19,5; Єр31,31), то «заповіт» (Євр 9,16.17).

Ігор Скленар

РІЧНИЦЯ СЛУЖІННЯ ПАПИ ВЕНЕДИКТА XVI

«Моліться за мене, щоб я вчився все більше любити Його стадо — вас, святу Церкву, кожного з вас особисто і всіх вас разом»
(з проповіді Папи Венедикта XVI, 24 квітня 2005 р.)

Ким був новий Папа і як його сприйняли

19 квітня минулого року ім'я нового єпископа Рима не стало великою несподіванкою для більше ніж мільярда католиків на усій земній кулі. 78-річний кардинал Йосиф Ратцінґер належав до четвірки основних претендентів на папський престіл.

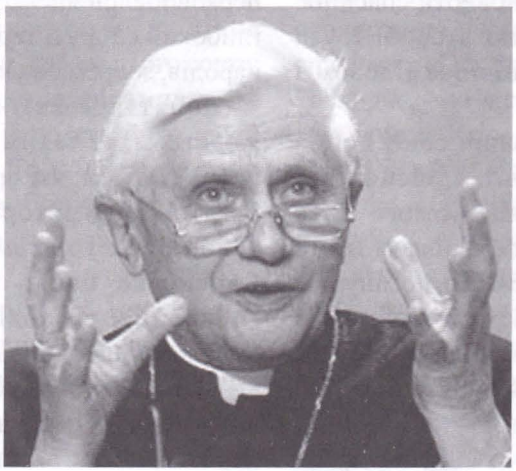

Світова преса неоднозначно відгукнулася про цей вибір колегії ватиканських кардиналів. Найбільше ейфорії відчувалося зі сторінок німецьких видань, тому що за останні 500 років це восьмий за рахунком Папа німецького походження з усіх 264-ох попередніх. Деякі видання навіть пробували навіювати певний страх у зв'язку з твердістю характеру нового Папи. Російські видання почали обговорювати такий факт його біографії, як приналежність в юності до «Гітлерюгенда». Насправді він туди потрапив проти своєї волі, а вийшовши з цієї організації, втратив пільги в семінарії. Молодий Йосиф отримав добре католицьке виховання, тому не мав жодних симпатій до нацистів.

Великі заслуги перед Католицькою Церквою були здобуті ним в сані кардинала і префекта Конгрегації віровчення з кінця 1981 року. Переїхавши до Ватикану, колишній архиєпископ Мюнхена і Фрайзинга та відомий богослов Німеччини, став оборонцем чистоти католицької віри. Він мав і досі має авторитет непоступливості у важливих доктринальних питаннях віри. Папа, який знає 10 мов та має 8 докторських ступенів з богослов'я та філософії, був і є найрішучішим опонентом модернізації та лібералізації Католицької Церкви.

Продовження справи Папи Івана Павла II

«Починаючи своє служіння наступника св. Петра, хочу стверднти, що з рішучими силою і волею бажаю продовжити завдання — ввести у дію рішення Другого Ватиканського Собору, ідучи слідами моїх попередників у постійній вірності двохтисячолітньому переданню Церкви», — наголосив

новобраний Папа у своїй першій проповіді 20 квітня 2005 року.

Рік служіння Венедикта XVI засвідчив, що він поступово втілює в життя ці завдання. Хоча Папа ще не став таким відкритим для широкого загалу, як це було притаманне Іванові Павлу II, але завдяки своєму інтелекту, широті світогляду, він викликає сьогодні повагу багатьох людей.

За кілька місяців після інтронізації він продовжував прокладати дорогу Вселенській Церкві до молоді як її верховний пастир. Сотні тисяч молодих людей з цілого світу в серпні 2005 року на XX Світовому Дні молоді у німецькому місті Кельні прислухалися до його змістовного пастирського слова. Папа Венедикт XVI щиро проповідував про те, як йти дорогою Божих заповідей і як зустрітися з Христом, тому що це є найбільшим добром для сучасної людини.

2 квітня 2006 року Венедикт XVI з балкону своєї резиденції очолив молитви з нагоди річниці смерті Івана Павла II. Ватиканська площа була переповнена вірними з усього світу, які освітлювали її десятками тисяч свічок. Приятель покійного Папи у своїй промові проявив велику пошану до «великого попередника», з науки якого він черпає цінні думки та духовні орієнтири для сучасного людства.

Незмінні богословські погляди теперішнього Папи ілюструє його перша енцикліка «Бог є любов». У цьому посланні Венедикт XVI вказав на те, що своєю хресною смертю Ісус виявив любов до людини у найвищій її формі, а

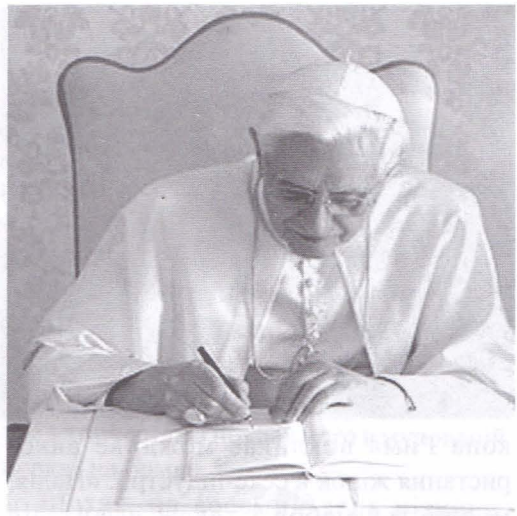

центром життя сучасної Церкви є милосердна любов (див. «Місіонар», чч.3 і 4 за 2006 р.).

На даний час єпископ Рима оприлюднив важливі послання з нагоди Світових Днів миру (1 січня), мігрантів та ув'язнених, молоді, ювілейного 40-ого Дня засобів масової інформації, молитви за покликання, хворого, а також на Великий піст. У всіх цих документах відчувається письменницька майстерність Венедикта XVI, поєднана з богословським академічним знанням.

З-поміж них окремої уваги заслуговує послання на День мігрантів та ув'язнених, тому що й наші земляки в пошуках вигідної роботи та життя їдуть за кордон. Отож, Венедикт XVI характеризує «міграцію» як «знак часу» і говорить про зростаючу тенденцію виїзду жінок в пошуках праці. В цьому посланні він закликає роботодавців не принижувати їхні права, а також по-можливості створювати належні умови життя. Особливе занепокоєння в епис-

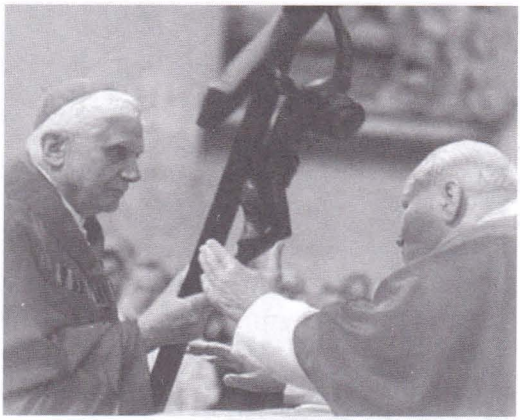

копа Рима викликає можливе використання жінок в секс-індустрії. «Надія, мужність, любов і також «фантазія любові» (Апостольський лист «Нове тисячоліття надходить», 50) мусять спонукати до необхідної людської і християнської підтримки братів і сестер, які відчувають випробування життям», — такі дороговкази пропонує Папа усім людям доброї волі. Інші послання також містять думки й глибокі та змістовні пастирські вказівки 265-ого наслідника святого апостола Петра. Наприклад, на Світовий день молоді 9 квітня цього року Папа звернувся до молодих християн з такими словами: «Роздумуйте часто над словом Божим, і зберігайте його, коли Святий Дух є вашим провідником. Отже, відкрийте для себе те, що думки Божі не є думками людськими; ви станете відкритими споглядати правду Божу і читати історичні події своїми очима; засмакуєте повністю радість, яка походить від правди».

Теперішній Папа залишається вірним традиційним позиціям Церкви в таких питаннях як сімейна мораль та біоетика, рішуче висловлюється проти евтаназії, клонування, абортів, позашлюбного співжиття подругів, скасування целібату (безженності) католицьких священиків та ін.

Після вибору нового Папи окремі аналітики наголошували також на його твердості в питаннях міжконфесійного діалогу. Проте нещодавно оприлюднена інформація про бажання Венедикта XVI відвідати з апостольським візитом Росію засвідчує його намір продовжувати екуменічне діло Івана Павла II. Тут певним чином виділяється питання українських греко-католиків, в яких Російська православна Церква вбачає «камінь спотикання» в діалозі з Католицькою Церквою. Віримо, що дипломатична витонченість єпископа Рима в майбутньому дозволить йому мудро відповідати на протести Москви стосовно можливого проголошення греко-католицького патріархату.

Сподіваємося, що Венедикт XVI також зверне свій погляд на Україну та виявить бажання ступити на нашу землю, піднести нас духовно своїм мудрим пастирським словом та запалити у серцях віру, любов і надію на завтрашній день, часто затьмарену різними негараздами в багатьох сферах нашого життя.

о. Йосафат Романик, ЧСВВ
Перемишль

ЙОГО СПРАВА НЕ ЗАГИНУЛА З НИМ

Ісус Христос у часі своїх нелюдських страждань і смерті витерпів усе, що людина може витерпіти – фізичні тортури, приниження, цілковиту поразку. Все, чого довершив впродовж трьох років – провалилося. Саме так можна було б подумати, стоячи на основах людської логіки. Але це ще не був кінець, то був тільки етап. Третього дня Христос воскрес – і все змінилося. Його справа відродилася, апостоли знову зібралися, розпочався тріумфальний, хоч і важкий похід християнства через історію людства.

Смерть Йосафата в очах його ворогів також була його катастрофою. Після його смерті здавалося їм, що разом із ним, знищили і його справу з'єднання Церкви. Сталося інакше. Справа, за яку святий віддав життя, не загинула разом із ним. Навпаки. Його тріумф так, як тріумф Христа, розпочався після смерті. Справа з'єднинення, саме, завдяки смерті Йосафата розпочала тріумфальний похід на українсько-білоруських землях. Бог знаками, що почали діятись після його смерті, показав, на чиїй Він стороні. Погляньмо на деякі з цих об'явлень. Митрополит Рутський пише так:

«...Міські урядники та інші побожні люди впродовж п'яти днів пильно старалися віднайти святе тіло, а тому що самі не знали докладного місця, схопивши тих, які були присутні при затопленні тіла, допитували їх; але і це не допомогло, доки, як говориться, Бог через світло, яке, мов блискавка, виходило з води, не вказав місце, звідки, шостого дня після затоплення, витягнено тіло на вічний сором схизматиків, а на велику радість всіх католиків. Міський уряд з почестями поклав його в мурованій церкві на Замку.

Відтак, на восьмий день пізніше, духовенство Полоцької Катедральної церкви і шляхта того повіту, другий раз везли тіло рікою Двиною при великому здвизі народу, який оплакував нещастя того міста. Серед них було багато тих, які брали участь у вбивстві. Не меншого подиву гідне те, що пастор єретиків-кальвіністів, зі своїми вірними, з проявами великого болю супроводив це святе тіло з церкви до човна. Також жиди, жидівки, їхні старці, молодь і діти наввипередки збіглися зі своїх домів назустріч святому Мученикові і ревним плачем осуджували нещасних християн; а також надавали різні послуги пораненим слугам єпископа, готували харчі, приносили їм приправи й овочі, і все це без винагороди і з любов'ю. Це дуже зворушило байдужих християн, навіть тих святотатців так, що були вони тим вкрай здивовані. Врешті привезено [тіло] до Полоцька, назустріч вийшло чимало людей різного віку і статі. Вони плакали та скаргами й окликами наповнювали повітря. Перед тілом Мученика несли знаряддя його мучеництва: волосяницю, каміння і шнур,

яким його зв'язано, тягнено вулицями і затоплено у ріці. Не було нікого, хто, бачачи це, не прослезився б; роздиралися серця всіх, жоден схизматик не відважився тоді навіть уст відкрити. Тіло покладено в Катедральній церкві, яку він відбудував майже від фундаментів, і виставлено на прилюдний вид майже на десять днів; ніхто не міг насититися його видом, у нікого не викликав страху, навіть у тих, що бояться вигляду мертвих тіл; барва обличчя була рум'яна. – Багато чого трапилось у часі і після смерті святого Мученика, що тепер треба докладніше дослідити; деякі з тих подій пропонуємо вашій увазі.

Переїжджаючи з Полоцька до Витебська, Слуга Божий, немовби попереджений Богом, рішуче наказав, щоб до його повернення викули стіні церкви гробницю для нього. В дорозі, і в самім Витебську, щоденно згадував часто про смерть, аж до зануди слухачів. Одного разу, під час обіду, говорив про смерть довше, ніж міг знести смак і слух слухачів. Архидиякон гаряче завважив: «Ви, Владико, безупинно говорите про смерть! Дозвольте нам принаймні тепер спокійно з'їсти».

Того самого дня і майже в тій самій годині, коли святий Мученик загинув, у Полоцьку (який від Витебська віддалений на 24 польські милі) над Витебськом видно було ясний стовп. Бачило це дуже багато людей, що підтвердило присягою.

Після затоплення Мученика, коли вбивці вже розійшлися по своїх домівках, міська управа, боячись, щоб вони вночі не ввірвалися до церкви, з'єднаної з єпископською резиденцією, і не розграбили церковних речей – пішла туди. Зачинену скриньку, в якій були церковні речі і до якої був окремий ключ, яким той, що її звичайно відчиняв, міг це без труду зробити, передано двом сторожам, щоб її занесли до Замку. Коли сторожі, переходили через місце, де святого Мученика тягнули і на якому впродовж години лежало його тіло, що зросило землю його кров'ю, скринька вирвалася з рук сторожів і впала на землю горішньою стороною, і сама, без сторонньої допомоги, відчинилася. З неї висунулася чаша і стала на тому самому місці, де була кров, як це звичайно буває на престолі; коло неї дискос і хрест, усе на своєму місці. Від подиву присутні заніміли. Сам Віце-воєвода, хоч єретик-кальвініст, визнав цю подію за дійсну і, тепер, усім про це розповідає, а з ним було багато людей.

У Полоцьку дворічна дитина, коли ще ніхто про вбивство свого Єпископа не знав, пробудившись перед сходом сонця зі сну, каже до свого батька: «Забили Бозю». Ці слова викликали сміх у присутніх. Коли хлопчик, який ще ледве вмів говорити, виразно сказав це, на запитання, хто це та «забита Бозя», відповів: «Та, що збудувала церкву». Батьки на це не звертали увагу, хоч розуміли, що дитина говорила про Катедральну церкву, завершену недовго перед Йосафатовою смертю, доки через декілька годин не почала ширитися вістка, що архиєпископа полоцького вбито. Батьки хлопчика ще живуть і всім про це розповідають».

«...Несподівана смерть такого архипастиря викликала безмірний жаль

серед усіх наших з'єднинених, особливо ж у Вільні, де прожив майже ціле своє життя. А жив дуже свято, невтомно дбав про поширення унії. Незламний у трудах, у небезпеках безстрашний, довершував стільки й таких діл, яких людська второпність у теперішній ситуації відраджувала і був подивом для всіх. І хоч за таким мужем, забраним від нас тілом, залишився у нас усіх великий жаль і смуток, то рівно ж появилася нагода для великої радості, а саме, його преславне мучеництво, яке так відважно прийняв. Тому ми впевнені, що для святої єдності він більше зробить у небі, ніж міг би зробити на землі. Для мене в моїх за ласкою Божою численних журбах і клопотах, був одинокою потіхою і підтримкою. Тепер, як горлиця, позбавлена товариша, сумую в цій моїй нещасній мандрівці, виглядаючи години, коли він потягне мене за собою; дай Боже, щоб потягнув мене таким самим шнурком, яким сам був потягнений!».

с. Домініка Данканич, ЧСВВ

«Я ПРИСЯГАВ СЛУЖИТИ КАТОЛИЦЬКІЙ ЦЕРКВІ І ГОТОВИЙ ПОКЛАСТИ ЗА ЦЕ ЖИТТЯ...»

ОТЕЦЬ МИХАЙЛО ВОВЧИК

Слуга Божий о. Михайло Вовчик народився 5 червня 1892р. в м. Старий Самбір, Львівської обл. в родині ремісника. Родина Вовчиків не була заможною, зате Господь дав їм інше багатство – дітей. Початкову освіту здобував в своєму рідному місті. В школі був зразковим учнем, вимогливим до себе й дуже старанним.

Згодом продовжив навчання в гімназії, а по її закінченні самотужки вступив до Львівського університету на теологічний відділ філософського факультету. Тяжко було Михайлові знайти кошти, щоб оплатити навчання, але він, будучи здібним, охоче допомагав в навчанні слабшим студентам, які були переважно із заможних родин, а зароблені гроші використовував, як оплату за навчання.

Завершивши навчання в семінарії, в 1920 р. отримав священичі свячення з рук високопреосвященного владики Йосафата Коциловського, ЧСВВ. Як пастир служив в різних гірських селах Старосамбірського і Турківського районів: Лопушанка, Галівка, Вижня Яблінка, Нижня Яблінка.

Отець Михайло був ревним і дуже побожним душпастирем, любив працювати з людьми, мав особливий підхід до дітей та молоді. Ставився до людей з простотою й доброзичливістю. Слуга Божий був дуже добрим проповідником. В 1942 р. отримав призначення до с. Торчиновичі поблизу м. Старий Самбір. На цій парафії пробув до липня 1947 р., в цьому часі о. Михайла було заарештовано. Переслідування Слуги Божого розпочалось відразу після

завершення так званого «Львівського собору 1946р.» Причиною переслідувань була категорична відмова Слуги Божого визнати легітимними рішення «собору» та прийняти православ'я.

Перед собором з боку «Ініціативної групи» чинився тиск на тих священиків, які не приєдналися до неї. Їм навіть було висунуто попередження: «якщо ви не приступите до «Ініціативної групи», то від того дня не зможете правити Служби Божої ні в одній церкві, а одночасно втратите всі права пароха». Та з рішенням собору, що мав на меті ліквідувати Берестейську унію 1596р., відірватися від Риму і возз'єднатися з православною Церквою не погодилась значна кількість греко-католицького духовенства.

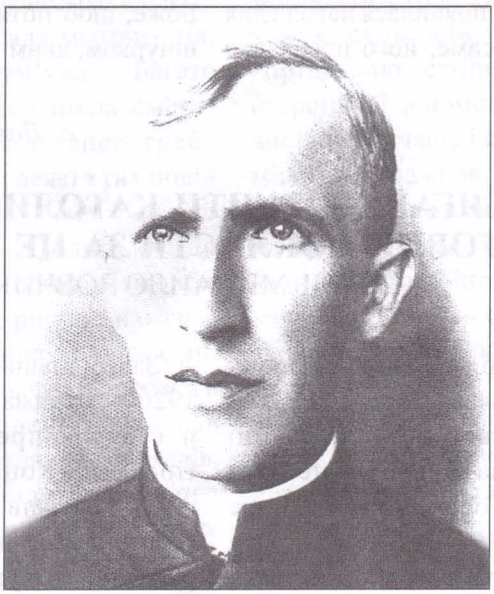

Власне ці священики, монахи і монахині стали об'єктом «особливої уваги з боку тодішнього уряду і, зокрема, служби безпеки. «Всі, хто не визнав легітимними рішень «Львівського собору», опинились поза законом. Власне тому кожен греко-католицький священик, який, не згоджуючись із собором, продовжував священнодіяти, вважався порушником закону. В такій ситуації опинився й Слуга Божий о. Михайло Вовчик. І хоча він був свідомим того, що в будь-яку мить його можуть притягнути до карної відповідальності та засудити й ув'язнити як «служителя забороненої релігійної організації», не зрадив своєї священичої присяги, залишившись вірним Богові в святій Греко-Католицькій Церкві.

О. Михайла багато разів викликали до Дрогобицької єпархіальної контори, Дрогобицького обласного управління НКВС, обіцяючи краще і вигідніше місце та всі блага, про які в той час можна було думати. Обіцяли «прощення гріхів» та повну реабілітацію перед радянською владою. Але виявилось, що не так просто зламати Слугу Божого, який був твердим у своїх переконаннях та непохитним у вірі. Парафіяни дуже любили о. Михайла – свого душпастиря. Переживаючи за його життя, неодноразово радили: «Отче, та підпишіть їм те православ'я. Ви маєте жінку, дітей, як вони будуть без вас жити? «На що Слуга Божий відповідав: «Я присягав служити Католицькій Церкві і готовий покласти за це життя».

Основою звинувачень о. Михайла Вовчика стали статті, які він періодично друкував в газеті «Нова зоря». 19 липня 1947 р. його було заарештовано. Отець Михайло відчував, що на нього чекає арешт і ув'язнення, тому напередодні зібрав усіх своїх дітей і сказав: «Діти, вибачте мене, що я залишаю вас без

матеріального забезпечення, а найбільше, що залишаю вас без даху над головою».

6 жовтня цього ж року Дрогобицьким обласним судом після завершення судової справи було винесено вирок, яким Слугу Божого засуджено на 10 р. перебування в місцях позбавлення волі та 5 років позбавлення прав. Слуга Божий відбував ув'язнення в тюрмі міста Щегловка Донецької області. Але й жахливі умови в'язниці не зламали його сильного духа. Отець Михайло невдовзі став духовним провідником для політв'язнів. Щодня в таборі вів спільну молитву, служив богослуження.

Отець Іван Голинський, який був співв'язнем слуги Божого, розповідав, що «отця Михайла не били як усіх, але просто знущалися і принижували – давали їсти багато оселедця, а потім багато пити, після чого викликали на допити. А коли отець просився в туалет, вони його не відпускали».

О. Михайло як душпастир, був для всіх прикладом цілковитої посвяти й жертовності. Постійно вірив у те, що все зміниться на краще, чим потішав свою родину, а також і співв'язнів, про що свідчать його слова: «Так як є кінець добру, так теж є кінець терпінням». Та все-таки, як би не тримався Слуга Божий, важкі умови та непосильна праця дуже відбились на його здоров'ї. Знесилений організм втратив силу боротись із хворобами, тому о. Михайло почав часто і важко хворіти.

5 листопада 1953 р. Слуга Божий о. Михайло помер в Донецькій тюрмі. Доньки о. Михайла у своєму свідченні так описують втрату свого батька. «Не дивлячись на те, що о. Михайло залишив сім'ю у тяжкій матеріальній скруті і без даху над головою, ніхто з родини ніколи не дорікнув йому за твердість переконань, навпаки, вірили, що він вчинив гідно, і молились за нього». Тіла Слуги Божого о. Михайла Вовчика родині не вдалось знайти. Вважають, що його поховали разом з іншими жертвами тоталітарного режиму, яких кидали в глибоку, викопану екскаватором яму, не залишаючи жодного сліду поховань, зарівнюючи поверхню землі.

Впродовж всього часу священичого служіння Слуга Божий успішно працював у національно-культурній, літературній та науковій ділянках. Дописував статті до часопису «Нова зоря», здебільшого на релігійну тематику. Слуга Божий багато писав на захист української католицької преси, вказуючи на її необхідність для української нації.

Пройшовши свій тернистий нелегкий земний шлях, Слуга Божий о. Михайло Вовчик показав для нас приклад цілковитої відданості й повної посвяти Господеві. Його наповнене чеснотами життя свідчить про глибоке єднання з Богом в найскрутніших обставинах.

Якщо хтось має інформацію стосовно поданого кандидата до беатифікації ласкаво просимо надсилати її за адресою:

Місія «Постуляційний Центр
беатифікації й канонізації святих УГКЦ»
пл. Соборна, 3а
м. Львів 79008
тел./факс (0322) 79-84-42

бр. Даниїл Сікора, ЧСВВ
м. Перемишль

ВІН ВИПЕРЕДИВ СВІЙ ЧАС

В цьому році виповнюється 90 літ з дня смерті о. Єремії Ломницького, ЧСВВ (1860-1916). Була це особа, яка відіграла величезну роль в релігійному житті Української Греко-Католицької Церкви на зламі XIX і XX століть. Отець Єремія Ломницький вповні заслуговує, щоби йому присвятити більше уваги з приводу цих роковин. Тим більше, що згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії постановило на Генеральній Капітулі, щоб 2006 рік проголосити роком отця Єремії Ломницького, святкування якого розпочалося 8 лютого.

Вже давно мене цікавить постать нашого співбрата по Чину, василіянина о. Єремії Ломницького – видатного місіонаря, проповідника та засновника першого жіночого згромадження в Галичині. Довелося побувати в його рідному Кавську на Дрогобиччині, де мав нагоду розповісти жителям села про їхнього славного земляка. Дуже здивувало, що люди в Кавську нічого про нього не знають, хоча рід Ломницьких був досить відомим у Греко-Католицькій Церкві.

На перший погляд нічого дивного немає в особі о. Єремії. Народився Іван, – бо таке хресне ім'я дали йому батьки, – 8 лютого 1860 року в сім'ї місцевого пароха о. Михайла Ломницького та Марії Гащиць, яка теж походила із священичого роду. Крім Івана, у подружжя було ще шестеро дітей. Після закінчення початкової школи, коли йому було одинадцять літ, впало на маленького хлопця тяжке випробування: помер батько. Іван тоді навчався у Львівській академічній гімназії, у 1873 році перейшов до гімназії Франца Йосифа в місті Дрогобичі.

Не було в Івана на серці думки йти шляхом свого батька, натомість дуже хотів стати вчителем. Тому у 1876 році вступив до Вчительської семінарії у Львові, в якій навчався до 1880 року. Опісля був скерований на посаду вчителя публічної шестикласної школи с. Козарі Рогатинського повіту Станиславівського воєводства (нині Івано-Франківської обл.), де працював до 1882 року.

Цікавлячись перебігом подій, пов'язаних з реформою єдиного на той час монашого Чину отців Василіян, Іван хотів сам пересвідчитись, чи правда все те, про що пишуть галицькі часописи «Діло», «Пролом», «Слово», «Сіон» та інші, тобто чи правда, що ця реформа є великою шкодою для нашої Церкви. Тому-то сам поїхав до Добромиля. Відвідавши тутешній монастир, переконався, що закиди, звинувачення, підозри щодо суті реформи неправдиві, вигадані. Навпаки! Іван Ломницький відчув голос Божий – і вступив до новіціяту. Це було на самому початку реформи – 28 вересня 1882 року.

Після закінчення новіціяту Іван Ломницький прийняв монаше ім'я

Єремія, на честь старозавітнього пророка Єремії, а по двох роках філософсько-богословських студій – свячення з рук Перемиського владики Йоана Ступницького (17 січня 1886 р.). І лише після цього, більше як через рік, 22 травня 1887 р., склав монашу професію, хоча за правилами Василіянського Чину вічні обіти мали передувати висвяченню. Це було пов'язано з тим, що Церква гостро потребувала молодих священиків, а о. Єремія відзначався особливою посвятою Чинові та духовно-інтелектуальною зрілістю.

Знаючи про здібності нововисвяченого ієромонаха, як вихователя й педагога, настоятелі призначили його на посаду директора Окружної головної школи в Лаврові, якою весь час керували василіяни. У 1889-1891 рр. отець Єремія розширював свої знання у Краківській єзуїтській колегії; повернувшись, викладав у Добромильському новіціяті українську мову та історію. У 1894 р. був призначений до Бучача, де виконував обов'язки директора народної чотирикласної школи.

Пам'ятна сторінка в житті обдарованого ієромонаха — це місійна діяльність, яку він розпочав в 1889 році в місті Городку разом зі своїми співбратами. Таких місій протягом цілого життя він провів 55 – цифра, як бачимо, дуже знакова, тим більше якщо врахувати, що кожна така місія тривала 8 – 14 днів. У 1894 році на одній із місій багатий власник Іван Дашкевич, зворушений глибокозмістовними проповідями отець Єремії, записав свій великий маєток з будинком у Михайлівцях (повіт Борщів, Тернопільської області) реформованим василіянам, де незабаром постав монастир, ігуменом якого став отець Єремія (1895-1898).

Велике значення для пробудження і скріплення релігійних почуттів народу мали численні реколекції, що їх невтомно провадив о. Єремія. Слід також зазначити, що саме він як перший реформований василіянин, дав перші реколекції для питомців Львівської духовної семінарії. У 1892 році о. Єремія разом з о. Платонідом Філясом, ЧСВВ уклали для молоді перший молитовник «Гостинець», який був дуже популярним. Всього цей молитовник видавали шість разів, загальна кількість примірників сягла 190 тисяч.

Таким способом Господь Бог готував о. Єремію до головної мети його служіння – заснування першого в Галичині чернечого згромадження Сестер Служебниць Непорочної Діви Марії, але про це розповім у наступному листі.

Алессандро Пронцано

ВЕЛИЧ

На Тайній вечері Ісус «встав... і почав обмивати учням ноги та обтирати рушником, яким був підперезаний» (Ів 13, 4-5). Після Воскресіння Ісус приготував сніданок для своїх учнів, які ловили рибу (пор. Ів 21, 1-13). Ці два епізоди, Христос навколішки вмиває ноги апостолам, і Христос поряд з вогнищем, на якому пече рибу, становлять найбільш промовистий коментар, найправдивіше відображення конкретної його програми. Хто рушив услід за Ісусом, має йти за Ним стежиною служіння.

Щоб наше служіння було універсальним і не виключало нікого, та осягнуло надзвичайну велич, Він уточнив його завдання: «Що ви зробили одному з моїх братів найменших — ви мені зробили» (Мт 25, 40). Одним словом, наше християнське життя розвивається немовби по ниточці служіння, яке виявляємо або відмовляємо Богові, від цього неможливо втекти. Мета нашого служіння одна-єдина: Бог. Отож, прояви нетерпеливості, поквапливості, лінивства, неуважності, різкого «ні», сказаного дитині, старому, хворому, перетворюються у нетерпеливість, поквапливість, лінивство, неуважність, різке «ні», сказане Богові.

Уже з хвилини нашого хрещення наше життя здійснюється у двох вимірах: до Бога і ближнього. Царство Боже і наші ближні. Жертва, яку ми принесли на вівтарі, є жертвою сопричастя. Жертви, які принесені Богові, бувають віддані назад людям, положені їм на служіння. Християнин має подвійне завдання: брати участь у бенкеті Божому і водночас служити при столах людей, щоб там ламати і розділяти хліб любові. Я думаю, що вже можна забити у стіну два великі цвяхи.

1. Сьогодні дуже багато говориться про велич. Бувають великі державні мужі, бувають великі науковці, великі письменники, великі атлети, великі актори, великі співаки. Виринає оправданий сумнів, що мірка, якою міряють велич, є фальшивою. Ті, які отримали диплом величі, дістали його занадто легко. Передусім звертають увагу на успіх, популярність, високу посаду поодиноких людей.

Ісус нам вказав на непомильний метр, щоб ним міряти велич: *служіння ближнім*. Згідно з християнською оптикою, шкалою вартості, існує автентична велич: велич того, хто *служить*. Так званий «великий державний муж», якщо розуміє свій пост як засіб проявити свою могутність і престиж, в дійсності є нікчемним, без огляду на те, що про нього пишуть в газетах. Він є особою дуже незначною. Та особа, хоча б нею всі й ігнорували, яка навпаки мету свого життя розуміє як служіння, віддане «останнім», ніколи не отримає нагороду від людей, жодної медалі, а коли помре, газети не присвятять їй і рядочка, є значно величнішою.

Дозволь мені відкрити тобі мою таємницю. Коли бачу рухливу господиню серед кухонних баняків або як вона миє підлогу, або коли медсестра ніжно і з любов'ю обслуговує хворого, приходить

мені думка: «Ось ця особа є насправді великою». Не втомлюймося повторювати, що з точки зору Ісуса Христа великим є тільки той, хто *служить*, а решта — малі.

2. Завжди актуальним є питання місця (позиції, першості), професії, посад. Це питання часто провокує невдоволення, а деколи й малі драми.

Увага, вибирайте правильний напрямок. Суттєвою є здатність служити, але як і де — немає жодного значення. Тим більше не важливі особи. Завжди є Христос, Якому служимо. Наше християнське життя є повноцінним тільки тоді, коли ми в ньому здійснюємо своє основне завдання — служіння. Керуючись тим, немає сенсу говорити про непрестижні види праці і служіння (дехто, на жаль, називає їх принизливими). Вистачає, що нам запевнений привілей служіння. Велич полягає у служінні (внутрішній прихильності), не у виді служіння (який залежить від зовнішніх обставин, які не впливають на велич). Немає важливих і неважливих завдань. Є тільки великі християни, навіть, якщо вони усе своє життя стружать дошки або обробляють залізо, або прасують білизну, і малі християни, що можуть вчинити негідними навіть найшляхетніші завдання.

Ми розпочали це розважання двома епізодами Христового життя. Завершімо його епізодом, взятим з життя Ісуса, продовженого в теперішньому часі в праці однієї монахині. Сестра Фелічіта (що означає *щаслива*) вступила до свого згромадження у дуже молодому віці.

- Що ти вмієш робити?

- Лемішку, настоятелько.

- Тебе посилає Господь: будеш відповідальна за кухню і за город…

Сестра Фелічіта залишалася на кухні близько 50 років. Для неї не існувало пригнобливих проблем, гідних або негідних урядів чи важливих або неважливих завдань. З іншого боку, вона була переконана, що не вміє чинити іншого. Одного дня провідник реколекцій зайшов до кухні і зустрівся з сестрою Фелічітою.

- Ви, сестро, 50 років в монастирі і завжди варили?

- Так, отче, а також город на мені.

- Але як вам це вдалося?

- О, все було чудово! Мені завжди здавалося, що на тих блискучих покришках моїх баняків віддзеркалювалося обличчя Ісуса.

Так сестра відкрила велич служіння, адже вона вміла перейти від об'єкту служіння до Того, кому служиться.

Завдаю собі клопоту коли мию підлогу в коридорі, присвячую свою увагу неслухняній дитині, доглядаю нестерпного старця. І на блискучій поверхні підлоги бачу обличчя Ісуса. А також важка дитина і надокучливий старець перетворюються в Христа…

ВИПРАВЛЕННЯ!

У № 3 «Місіонаря» за 2006 рік на ст. 32 трапилася помилка: після «Алессандро Пронцано» слід читати (переклад з італійської мови).

Євгенія Грень
член Ради «Просвіти» Галицького р-ну м. Львова

«ШУКАЮ ПРАВДУ, БО В НІЙ МОЄ СПАСІННЯ...»

7 квітня 60-літній ювілей життя відсвяткував о. Василій Мендрунь, ЧСВВ.

Сказано: край, який не народжує святих, не захищений від стихій і катастроф. Тому Господь посилає нашому українському народу в усі часи проводирів, світочів, або людей, покликаних молитися за нас. Хіба не Боже провидіння — народитися на Благовіщення? Мабуть, цим також визначилось покликання до служіння о.Василія Мендруня, ЧСВВ. Про таких людей кажуть: є в ньому Божа іскра. Протоігумен Галицької провінції ЧСВВ в часи виходу Церкви з підпілля, магістр новіціяту в Крехові протягом десяти років. Під час богослужінь він полонить вірних своїм духом, проповідями. На хресні дороги до крехівського монастиря приїжджають тисячі людей з ближніх околиць і з віддалених місць. В селі отець Василь зібрав простих людей, гречкосіїв від коси і плуга, домогосподинь і навчає хоровому мистецтву. До хору приєдналися вчителі і згодом крехівський церковний хор став невід'ємною частиною Богослужінь, улюбленим хором парохіян, бере участь у конкурсах, виступав у Львівській філармонії. Отець Василій, не шкодуючи свого здоров'я, сил, проводить концерти народної і церковної пісні в Крехові, Жовкві, Львові, разом із хором бере участь у богослужіннях в інших церквах та монастирях.

Як диригент вібрації своєї душі, наче тремтяча струна, передає слухачам і віриться, що посіяні іскри духовності проростуть у душах дітей, сприймуться серцями присутніх як прагнення до навчання, до своїх майбутніх перемог. А ще виснажлива душпастирська праця, пости, служби, молитви, сповідь мирян. Можна сказати: о. Василій роздаровує себе людям, як хліб насущний. Вміння стисло, ясно і чітко окреслювати події, переконливо і лаконічно висвітлювати думки, сучасне трактування Святого Письма, особливі інтонації у проповідях і тембр голосу мають надзвичайний вплив на слухача, а що вже в пісні! Проповідницька діяльність о.Василія може бути вписана золотими літерами на сторінках проповідництва. А його Хресні Дороги — це своєрідні народні університети моралі, високої духовності, патріотизму, релігійності.

Та сказане, хоч і западає в душу, але з часом розвіюється. Залишається записане. І ось нова сторінка в діяльності отця Василія. Василіянське видавництво «Місіонер» видає збірку віршів поета отця Василя Богдана Мендруня «Побійна гора». Ця подія сколихнула громадське життя округи. Якби жителям цих місць було подаровано лише один вірш під назвою «Побійна гора», — вже це при-

несло б поету вдячність і прославу. Бо цей вірш розкрив очі людям на красу природи, яка їх оточує, вказав, що крім виснажливої праці, сірості буднів є в цьому світі щось зворушливо прекрасне, святе:

Побійна гора тут, і пам'ять побійна,
Схвильовані мури, обитель спокійна.
Щезає, мов вихор, гріховна сновида,
Бринить тут молитва, як гуслі Давида.

Побійна гора тут, і пам'ять побійна,
Цвинтарна стежина стрімка, елегійна;
Джерельна, прозора, насущна водиця,
Дорога Христова – любові криниця.

Побійна гора тут, і пам'ять побійна,
Йоіла й Сильвестра сувора і мрійна
Печера в верхів'ї, печера в підніжжі,
А в серці псалмодії прості і ніжні.

Побійна гора тут, і пам'ять побійна,
Церковця, дзвіниця, краса мелодійна,
Бджолине гудіння, нектар конюшини –
Едемське відлуння, едемські картини.

«Едемське відлуння, едемські картини» – чи можна краще сказати про свою обитель? Миряни це відчули і побачили у вже відбудованому з руїни храмі, в Богослуженнях, у краєвидах навколо монастиря, а найбільше у жертовній праці священиків і монахів цієї святині. Та маємо не один вірш, а цілу збірку поезій, і таких прекрасних, високодуховних. Є люди, що вивчили майже всі вірші напам'ять. Учні шкіл використовують їх на святах. Багато поезій просякнуті тонким гумором, батьківська щира турбота про чисті, дитячі душі наповнює вірші для дітей. Це місток між світським, земним і духовним буттям людини! У спілкуванні з такими людьми чи то в молитві, чи слухаючи проповіді, читаючи поезію, глибинієш душею. Не раз спокушала думка підійти до отця і запитати, звідкіля вірші, які він цитує на хресних дорогах і чи можна їх собі переписати, наприклад:

О, Спасе мій, Тобі лиш тридцять
три...
В душі пекло, щеміло до нестями;
Північна тиша висне над горбами,
На мить сховався місяць в хмарну
ртуть...
Терням оздоблений,
Сміхом пригноблений, –

Видана збірка відкрила цю завісу. Згодом з'явились прекрасні пісні на слова о.Василія. Одна за одною видавалися нові збірки поезій. Їх актуальність очевидна, бо то був час подальшого занепаду і витіснення української мови з усіх сфер життя. Книжки о.Василя розійшлися поміж читачами, пісні співаються багатьма хоровими колективами в церквах і під час масових духовних заходів не тільки у Крехівському монастирі. У передмові до збірки «Побійна гора» Петро Шкраб'юк зазначає: «...читач буде подивований... тут і класичні сонет, октава, тріолет, терцина, ритурнель; і східні рубаї, і японські танка й гайку, звичайні двовірші (дистихи)». Але звернімо увагу в основному на емоційну дію цих віршів. Ось на титульній сторінці збірки «Дари всепітої любові»:

Перо, папір... Писати мушу.
Знегоди...віра...переміни...
Читачу, ти гортаєш душу:
Від Бога це – для України.

Після Шевченкового «...вставайте, кайдани порвіте...», Франкового — «...нам пора для України жить», Симоненкового — «...народ мій завжди буде, ніхто не перекреслить мій народ» — на зламі двох тисячоліть пролунало з Крехівського монастиря: «Воскресли ми, як горда княжа раса». З поезій отця Василія черпають знання і наснагу віруючі і невіруючі, дорослі діти, це дороговказ до високої моралі і духовності. Кожна фраза — афоризм, крилатий вислів:

Бог – це вічність неосяжна,
Він живе в тобі й мені
З Богом не жартуй, о НІ!

Ісуса Хрест – життя ідея.

А я шукаю правду, бо в ній моє спасіння...

Де брак молитви – сумнів і вагання.

Хай миром світ наповниться й теплом.

Вже сивина торкнулася, як трунок...

Стремтіла від болю душа, як пір'їна...

Воістину, яка прекрасна, божественна українська мова, вічні і незнищенні її джерела, невичерпні таланти у її носіїв. І творчість о.Василія тому підтвердження.

Нарешті ще одна маленька збірочка, про яку не можна не згадати — «Серце мами». Поету не потрібні цілі томи, щоб проспівати гімн матері. Стисліть і емоційність цих поезій вражає. Мама тут — уособлення української жінки-матері, символізує матір Україну. Важко збагнути, чому кожному, хто візьме в руки цю книжечку, здається, що це саме про його маму йде мова. Всього кількадцять сторінок, а замикають в собі інформацію життя декількох поколінь протягом півстолітнього проміжку часу. Ця поезія спонукає до роздумів, бо торкається найпотаємніших струн душі, дарує величезний діапазон настроїв, бринить згустком душевних мелодій, затаєним щемом сердець. В пам'яті читача пропливають особисті спогади: радість і смуток, вдячність і щастя, жаль і біль за тим, чого вже не виправиш. Автор бачиться нам як великий син святої Матері, що взяв від мами щире серце і зумів випромінити всеосяжну любов поміж людьми. Тому читач вбирає в себе цю поезію зі сльозами зворушення на очах.

У творчій діяльності отця Василія золотою ниткою проходить всеперамагаюча любов до Бога, Пречистої Діви, Матері, Батьківщини, ангельських дитячих душ, оточуючої природи, свого Василіанського Чину, до праведних і грішних людей:

О друже мій, повір — люблю тебе,
як Бог.

Вдячні Богу, що на величному, сонячному обрії літератури сяє яскрава зірка отця Василя Мендруня, ЧСВВ. Його подвижницька праця — це унікальна сторінка в нашому житті, в розквіті духовності, рідної мови, зрештою українськості.

Протопресвітера, о. Євгена Дмитріва, пароха села Чернів Рогатинського району Івано-Франківської області (Букачівський деканат) вітають із 55-річчям від дня народження (3 травня) і 25-річчям священства. У щасливий день ювілею хай радіє Ваша душа, яка вміє любити, співчувати, вибачати, Ваше серце, яке служить вірі.

П'ятдесят п'ять уже позаду,
Стільки ж років є у майбутті,
Гарного шляху Вам, отче Євгене,
Всі бажають у житті,
Щоб не знали ніколи горя,
Тільки щастя без біди,
І міцного ще здоров'я,
Християнської любові, як завжди.
Так нехай це Бог почує,
І Вас благословить,
Без зупинки до сто двадцять
Вирушайте у цю мить

Парафіяни сіл Чернів, Кліщівка, Конюшки, Обельниця.

До привітань приєднуються священики деканату, родина, священики III чину св. Василія Великого.

Ми хочемо висловити подяку, через «Місіонар» Господу Богу, Пречистій Діві Марії і св. ап. Юді-Тадею за вислухані молитви в нашім наміренні.

Катерина і дочка Марія
с. Зимна Вода,
Пустомитівський р-н,
Львівська обл.

На сторінках Вашого журналу хочу висловити подяку Господу Богу, Діві Марії, св. монаху Шарбелю, св. Бенедикту, святому Антонію, св. Партенію за велику опіку над родиною й особливі ласки.

Петро Бобко
с. В'язова,
Львівська обл.

Родини Лавренюків та Прийдунів з Дніпропетровської області щиро висловлюють подяку на сторінках Вашого журналу Господу Богу в Пресвятій Трійці, Заступниці нашій Пресвятій Богородиці, св. Юді-Тадею, св. Антонію Падевському, св. Миколаю Чарнецькому, всім святим за їх заступництво і поміч у наших проханнях; дякуємо за успішну здачу іспитів внуками на зимовій сесії

Хай Господь Бог благословить вас.

Прийдун А. Д.
вул. Комсомольська, 57/57
м. Першотравеньськ,
Дніпропетровська обл.

Я хочу висловити щиру подяку Господу Богу, Діві Марії, св. Юді-Тадею, св. Миколаю Чудотворцю, св. Терезі від Дитятка Ісуса, св. монаху Шарбелю, св. о. Піо, св. Анні, св. Йосифу, блаженному Миколаю Чарнецькому, св. Ігорю, св. Любові, св. Ірині, а також усім святим за щасливе вирішення важливих справ, за оздоровлення родини і особливі ласки.

Дякую за повернене здоров'я всім тим, кого я назвала і, крім того, всім людям, священикам, монахам і монахиням за те, що молилися за моє оздоровлення і милосердно допомагали мені, чим могли.

Щира дяка Господу Богу і Пречистій Діві Марії, і всім святим, особливо святому Юді-Тадею і блаженному Миколаю Чарнецькому і св. Ірині за їхню особливу ласку для моєї донечки Ірини. Гаряче молюся за її щасливе оздоровлення. Лікуючий лікар,сказав, що її здоров'ю тільки один Господь Бог допоможе. І ще раз дякую за все Господу Богу, Матері Божій Неустанної Помочі, всім святим і всім милосердним людям.

Люба К.
м. Дрогобич,
Львівська обл.

На моїй життєвій дорозі траплялося чимало важких випробувань. Багато переживань, клопотів було тоді, коли хворів хто-небудь з моєї родини: діти, внуки або я сама. Щодня молюся до святого Юди-Тадея. Він вимолює у Господа Ісуса Христа і Пречистої Діви Марії ласки і здоров'я для моїх дітей, онуків, чоловіка і мене самої.Впевнена, що ще ніколи святий Юда-Тадей, нікому не відмовив у проханнях до нього, коли молимось про покращення нашого здоров'я чи подолання життєвих труднощів.

Тож молімося до св. Юди-Тадея, «щоб забезпечити собі заступництво і покровительство не лише протягом всього життя, але передовсім у годину смерті».

Євгенія Великопольська
с. Розжалів, Радехівський р-н,
Львівська обл.

На сторінках журналу хочу висловити подяку Господу Богу, Матері Божій, св. Григорію і всім небесним заступникам за вислухані молитви і неоціненну допомогу в складній життєвій ситуації.

Любов Притула, м. Жовква

Коли до мене потрапила інформація про заступництво святого Юди-Тадея, то я одразу його полюбила і обрала за свого опікуна. Завдяки йому, я познайомилася з хлопцем, якого дуже люблю і поважаю. Одного разу я із ним посварилась. Це була перша сварка за дев'ять місяців дружби. Це для мене і для нього було дуже боляче. Здавалося, що це кінець нашим стосункам, бо ми не проявляли ініціативи до примирення. Тоді я віддала себе під опіку Юди-Тадея, який чудесно нас знов поєднав. Ми йому дуже вдячні, і віримо, що він нас допровадить до подружнього стану. Хочу додати, що він дуже розуміє усі наші земні проблеми, і в хвилю турбот дає нам розраду.

Світлана

Я студентка 5-го курсу, що зустрічалась 5 років з хлопцем, а тепер він є моїм чоловіком. Ми дуже любили одне одного і одружились. Проживши шість місяців, він покинув мене, пояснюючи це тим, що прагне свободи і не готовий ще до сімейного життя, запевняючи, що моєї вини в цьому немає. Мені було дуже важко, не знала, що робити, як жити далі.

Приблизно через тиждень дізналася, що у всякому горі допомагає святий Юда-Тадей і почала молитись до нього, просячи допомоги. У розважанні на п'ятий день розповідалось про одного юнака, який обіцяв відправити подячну дев'ятницю і подати до журналу «Посланець нашого Ісуса Христа» допис про одержану ласку. І, коли я молилася, також пообіцяла, що за вислухання прохання святим Тадеєм подам до журналу допис про одержану ласку. І ось через шість тижнів, чоловік до мене повернувся. Тепер, я знаю, що хто гаряче молиться про поміч, то у всякому горю помагає святий Юда-Тадей.

Пишу Вам тому, що такою була моя обіцянка Господеві, Божій Матері. Господь вислухав мою молитву і молитву моєї доньки і повернув дорогу її серцю людину. Я молилася більше до святого Юди-Тадея, а донька моя — до Миколая Чарнецького. І сталося чудо! Молитви були вислухані і все сталося, як ми просили.

Лариса,
м. Львів

Хочу висловити щиру подяку Господу Богу, найсвятішому Серцю Ісусовому, апостолу Юді-Тадею, Матері Божій неустанної Помочі за опіку над родиною і особливі ласки.

Ірина Недостойна
с. Кривеньке,
Чортківський р-н,
Тернопільська обл.

о. Мелетій Батіг, ЧСВВ
м. Бар, Вінницька обл.

МАТИ І ДІТИ

Кожна субота для Анастасії була вийнятково радісною і тривожною. Мати вісьмох дітей час від часу виходила на сільську вулицю, вдивляючись у далечінь, виглядала своїх дітей, які навідувались у вихідні до свого рідного дому. А коли когось побачила, йшла наперед, щоб зустрітися із своєю дорогою дитиною. Тут же розповідала про все наболіле і заодно розпитувала про їхні успіхи. В різних навчальних закладах області навчалось четверо її дітей. Хто, як не мати, відчуває пережиття своєї доньки чи сина під час навчання чи екзаменів. Біль дитини є болем матері, який не може її оминути.

А скільки було обмов, осуджень, дорікань, коли діти були маленькі. Насміхались навіть її подруги і сусіди. І все це треба було зносити заради своїх дітей. Ланкова із претензіями сказала одного разу:

- Нам потрібна праця в колгоспі, а не твої діти. Діти одне одного нехай доглядають, а ти повинна відробити свої трудодні.

Найбільше допікали матері сусіди, які на кожному кроці дорікали:

- Час настав важкий, а вона дітей родить. І що вона з ними буде робити, коли вони підростуть?

Анастасія мовчки сприймала ці дорікання, відійшовши в сторону утирала сльозу, зітхала до Бога і йшла своєю дорогою. Ох, як важко бути багатодітною матір'ю, коли замість співчуття їй дорікають, насміхаються, а то і глузують. І добра мати все це переносить, коли не шанується гідність матері в її оточенні. Достатньо того, що матеріальні труднощі даються взнаки, а тут ще морально топчуть гідність найбільшої святості материнства.

Щоденна праця біля кухні, на господарстві і в колгоспі повністю виснажують кожну жінку, а тим більше матір, в якої на руках діти. Лише коротка молитва заспокоює і подає надію, що Бог нікого не залишає. Після праці, стомлена, складає руки, клякає і щиро дякує Богові за допомогу і знову просить Його вже про ніч, яка настає і, особливо, про завтрашній день. Повіки очей злипаються, руки опускаються, голова хилиться до сну.

Молитва коротка, на довшу молитву сил не вистачає, а ще треба дітей вкрити, поблагословити на мирний сон.

А діти, мов ті ангелики, сплять, і мати до кожного підходить, витирає спітніле чоло, поправляє подушечки, накриває їх і благословить знаком святого хреста. «Спіть мої любі, спіть мої дорогенькі з Богом,» — промовляє.

Вранці, як тільки світає, вже треба піднятись. Знову коротка молитва і до праці: худоба, птиця і сніданок для дітей.

Роки минали швидко. Діти росли здорові, ходили до школи, з кожним днем набиралися знань і розуму. Анастасія з чоловіком все робили для того, тільки щоб дітям дати освіту. Батько особливо

дбав не лише про освіту, але навчав якнайкраще виконувати свої обов'язки щодо праці. Для батьків діти в скорому часі ставали помічниками у щоденній праці як на городі, так і в хаті.

Ввечері, коли вже всі сходились до хати, а мати готувала вечерю, вони сідали навколо стола і при світлі настільної лампи виконували шкільні домашні завдання. Батько, не зважаючи на перевтому від важкої праці, був разом з дітьми. Він розглядав їхні підручники, зошити, але не дивився у щоденник на оцінки. Жартуючи, він завжди висловлювався по-своєму:

Знання є не у щоденнику, а в голові, — і тут згадував вірш, який колись, ще у школі, вивчив напам'ять:

Учися, дитино, Бог буде з тобою,
Ушанують люди, полюбить тя світ;
Учися, щоб сіяв добро поміж люди,
А вічно жить будеш, не згине твій слід.

Розповідав батько про свої шкільні роки, про свого вчителя і пароха-катехита, якого пізніше вивезли у Сибір. Та найбільше розповідав дітям про Бога, викладав Божу науку і різні оповідання з життя святих, а також про життя видатних діячів з історії України.

Мати і діти чи то у хвилини радості, чи то у хвилини смутку завжди разом. Був час, коли заснували колгоспи, і з'явилися великі черги за хлібом. В деяких містах вже з ночі, а навіть з вечора займали в зимову пору черги, щоб на руки купити хоч дві буханки хліба. Мати і тут разом зі своїми дітьми.

Найболючішим для Анастасії було підняти зі сну вночі своїх дітей.

- Вставайте, бо далека дорога, скоріше повернемось, — говорила з болем у серці до них.

Помолившись, йшла з ними до міста і там ставала з двома дітьми в чергу, очікуючи поки привезуть хліб «насущний» до крамниці. А, повертаючись додому з хлібом, дякувала Богові, що не йдуть додому з порожніми руками. Так було взимку, коли в морозні дні стежки позавівало снігом, так було навесні, коли доводилось місити своїми ногами болото, і влітку, коли пекло гаряче сонце.

Мати завжди говорила дітям:

- Тільки з Богом легко переносяться усі труднощі, не бійтеся їх. Терпіння — це школа життя. Хто терплячий, тому легше живеться в цьому світі. Вчіться, діти, цього вимагає теперішнє життя.

Діти, закінчуючи сільську школу, поступали у навчальні заклади великого міста, та ніколи не забували своєї матері і батька. Вони завжди у вихідні приїжджали додому, розділяючи свої успіхи і невдачі із своїми батьками. Мати відпроваджувала своїх хлопців до війська, а коли повертались до рідного

дому, дякувала Богові за добрих своїх дітей, які скрізь були добрим прикладом для інших.

Був місяць травень. Матері Анастасії минало шістдесять. Саме цей місяць присвячують Небесній нашій Неньці — Матері Божій. У травні возвеличують як Небесну, так і земну нашу матір у День Матері. Діти вже давно вирішили з'їхатись, щоб привітати свою дорогу маму і заодно помолитись разом з нею в цей дорогий час, а тим більше, що їх шанований батько відійшов у вічність.

Та, на жаль, все вийшло по-іншому. Мати важко захворіла. Важка праця на городі, і як наслідок — внутрішній вилив крові. Її непритомною завезли вантажівкою до лікарні.

Радості з ювілею матері вже не було, а навпаки цей випадок, який стався у п'ятницю, усіх засмутив.

У суботу діти з'їхались додому на ювілей своєї матері. Старша їхня сестра весь час перебувала у лікарні із своєю важкохворою матір'ю. Лікарі зупинили кровотечу, але для неї потрібна була донорська кров. Тут звернулась донька матері до старшої за віком медсестри.

- Як ви гадаєте, видужає моя мама? Медсестра тут же відповіла.

- На все Божа воля. Ось тут, біля лікарні, в тому будиночку, що біля церкви, проживають сестри Василіянки. Попросіть їх, щоб вони помолились за здоров'я вашої мами. До них часто звертаються люди, і вони допомагають своїми молитвами. Якщо хочете, то разом підемо до них.

Коли вони постукали до сестер (а саме в цей час, відмовляли молебень до Матері Божої), то сестри сховали свої молитовники і відчинили двері. Медсестра відразу усе розповіла. Тоді настоятелька, мати Юлія, запропонувала:

- Ми хотіли б помолитись разом з вами, а ви, сестро, ідіть до хворої.

Сестри заспівали тихим голосом пісню: «Ще не чувано ніколи, щоб Вона не помогла...», а потім знову відмовляли молебень до Пресвятої Богородиці. Після закінчення молитви мати Юлія сказала:

- Сподіваємось, що ваша мати одужає. Ми будемо молитися за її здоров'я.

Про сестер Василіянок у Яворові знали лікарі районної лікарні. Вони шанували їх як своїх помічниць, що допомагали їм не тільки молитвою, але і приходили до хворих, надаючи їм свою допомогу.

У понеділок діти хворої матері прибули до лікарні, щоб здати кров, як це просили лікарі. Коли вони увійшли у палату, мати відкрила очі і радісно тихим голосом промовила:

- Дякую Богові за вас, що не забуваєте мене.

І тут лікар сказав своє слово:

- Яке щастя народити і виростити в такий важкий час стільки дітей! Тепер вони вам допоможуть, не дадуть померти.

Для матері цей день став справжнім святом. Діти дарували своїй матері щось найдорожче, а саме свою кров, цю кров, яку колись їм дала мати, і це дало їй надію на продовження життя. Мати дякувала Богові за щасливе, хоч і не легке життя, а найбільше за своїх добрих дітей.

Марко Криницький

ПРИЯТЕЛЬ

Івась прокинувся зранечку якийсь тривожний. Сонце вже вставало з-за обрію і золотило небозвід, пташки у саду голосно виспівували. Мама пішла порати худобу, а дідусь в сусідній кімнаті відмовляв молитви. Чому Івась так тривожився – він і сам не розумів. Ранок нічим не відрізнявся від інших, але бракувало чогось дуже важливого. Хлопець тихесенько спустився з ліжка і навшпиньки підійшов до привідчинених дверей сусідньої кімнати. Там на колінах стояв дідусь і пильно вдивлявся в книжку. Час від часу щось тихесенько промовив, а потім мовчав, і знову дивився в книжку. Івась знав, що дідусь молиться, але ніяк не міг зрозуміти, чому дідусь то говорить, то мовчить. Хлопець і сам вмів молитися. Він знав багато молитов: «Отче наш», «Богородице, Діво», «Ангеле, Хоронителю», навіть почав вивчати напам'ять «Вірую». Але всі ці молитви відмовляв хутко. Тому завжди дивувався, чому так довго молиться дідусь?

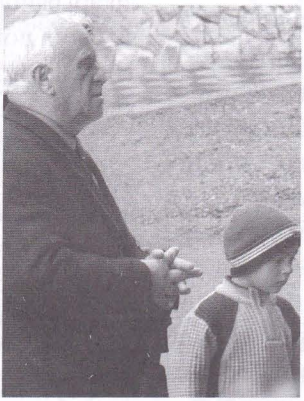

Нараз дідусь обернувся і подивився на нього поверх окулярів.

— Вже прокинувся? Сьогодні рано. Ходи-но сюди.

Івась підійшов до нього і сперся на міцну дідусеву руку.

— Давай, будемо молитися разом, — сказав дідусь.

Івась клякнув поряд із ним і, вдивляючись у старий образ, почав хреститися: «В ім'я Отця, і Сина, і Святого Духа. Амінь. В ім'я Отця…» Все було дуже звично. Разом з дідусем почав говорити молитву «Отче наш», а потім інші. Тільки сьогодні він не дуже поспішав. Його цікавило, що так довго молиться дідусь? Посередині третього «отченашу» Івась подивився на дідуся і тихо спитав:

— Дідусю, а чому ти молишся так довго, і не все, а мовчиш також?

Дідусь задумався, глянув на малого.

— Може, вже прийшов час тобі навчитися молитись по-новому.

Він встав із колін, підніс малого Івася і обидва сіли на диван.

— Як ти гадаєш, Івасю, для чого треба молитися?

Дідусеве запитання здавалось Івасеві дивним. Треба, бо треба. Він же ж і сам молиться, а тепер ще й питає! Трохи подумавши, Івась відповів:

— Щоб бути здоровим… І щоб все було добре… І якщо щось хочеш… Дідусю, ти й сам знаєш, для чого.

— Знаю, — сказав дідусь, — але хочу, щоб ти сам трохи поміркував. Тепер скажи, чи треба молитися, коли тобі недобре, коли в тебе щось не виходить?

— Напевно, треба, — не зовсім впевнено сказав Івась.

— Отож бачиш, що ми молимося не тільки, коли нам чогось потрібно. Молитва — це коли ми зустрічаємося з Богом як із нашим приятелем, який хоче про нас все знати, який хоче з нами трохи побути. Тому, той хто молиться, перебуває із своїм найкращим другом — Ісусом Христом.

Дідусь говорив щось таке, чого Івась не міг зрозуміти, а лише дивився на нього широко відкритими очима. Дідусь посміхнувся.

— Дивися Івасю, Бог є всюди, і в цій кімнаті також. Просто ми його не бачимо, бо Він невидимий. Але Він все про нас знає і все чує. І уважно слухає, що ми хочемо йому сказати. Тому на початку молитви розкажи Богові, що ти думаєш, сам придумуй молитви, розкажи Йому про себе самого, про свої плани, чим би ти хотів займатися сьогодні. Він тебе уважно слухає.

Так, сидячи, Івась із недовір'ям поглянув на дідуся, а потім на образ Ісуса Христа. Згадав, що Він його слухає, і чує. Промовив: «Отче наш, що єси на небесах…». Дідусь говорить такі дивні слова. Як я можу з Богом розмовляти. Що, хіба отак? І це буде молитва. Дідусь казав все розповісти Ісусові. І що розповідати. А як до нього звертатися. Може, просто. Дорогий Ісусе. Я ще ніколи так не молився. Я прошу в тебе здоров'я… Ні, я прошу в тебе. Ні, дідусь сказав просто, розповісти тобі про свої плани… Ісусе, я сьогодні хочу погратися із своїми друзями… А ще було б добре допомогти мамі. Дорогий Ісусе, допоможи мені молитися так, як це вміє дідусь».

— Тепер, не поспішаючи, помолимося тихенько «Отче наш» і «Богородице, Діво», — голос дідуся ніби опам'ятав онука. Проказавши молитву у тиші і спокої, дідусь сказав:

— Пробуй Ісусові сказати щось як своєму приятелеві. Так як ти молився до цього часу.

— Молився, але ж я не молився, я просто думав різні думки.

— Але коли ти ці різні думки звертаєш до Ісуса, то вже починаєш молитися. Можеш йому розповісти про свої плани, про те як почуваєшся. Тепер приклякнемо.

Івась зісунувся з дивана. «Ісус мене слухає, — думав, — Ісусе, як добре, що ти мене слухаєш. Я сьогодні зранку дуже боявся, мені було страшно. Я не знав, чому. Але тепер мені вже не страшно, бо Ти зі мною і мене слухаєш». Івась молився і молився, було так цікаво розповідати Ісусові про все, що з ним сталося вчора, про своїх друзів, про свої клопоти. Потім молився «Отче наш, Богородице, Діво», і знову своїми словами…

— Вже пройшло двадцять хвилин, — озвався дідусь. — Ти ще не втомився? Тепер подякуємо Богу за те, що могли молитися і йдемо до праці. А праці в нас сьогодні багато.

Івась незчувся, як проминули цих двадцять хвилин. Він ще ніколи так довго не молився вдома. Закінчивши молитву, Івась пішов умитися. Дорогою роздумував: «Он воно що, дідусь так довго молиться, бо він — приятель Ісуса Христа. Вітепер і я буду Його приятелем. Найкращим».

Я. Вільшенко (Антін Лотоцький)
(з журналу «Світ дитини», 1930рр..)

МАТЕРИНКА

Ростуть по горах квітки дрібненькі,
Ніжно-пахучі — то материнка.
— Відкіль квітки ті? — питає в неньки мала дитинка.

Ненька дитинку горне до груди,
А зором шлеться в поле далеко:
— Оповідають про квітку люди такий переказ:

— Відійшла ненька бідна до Бозі,
Сама осталась в світі сирітка,
Сама-саміська, як при дорозі дрібненька квітка.

— Гірко сирітці на світі білім,
Бо чужі люди не рідна ненька,
Караєсь важко, на душі й тілі терпить бідненька.

Гірко сирітці, ні пожалітись,
Ані поплакать бідна не може,
Усюди сумно сироті в світі, все їй вороже.

Вже довше жити так їй несила,
Личко гіркими миє сльозами
І йде на цвинтар, там де могила рідної мами.

— Ах мати, мати, вернись до хати,
Або візьми там мене до себе,
Важко без тебе тут проживати й нема потреби!

Так, до могилки припавши, плаче,
Мов та у тучу прибита квітка,
Ллє на могилку сльози горячі бідна сирітка.

Нараз сирітка бачить: ах, чудо,
Іде до неї мати з могили,
Бере на руки її й на грудях приголубила…

Ішли раненько люди до церкви,
Переходили коло могили:
Бачать довкола сирітку мертву квітки сповили.

Всі зрозуміли: покійна мати
Змінилась в квітку, щоби дитинку
Взяти в обійми…і стали звати квіт — материнка.

кросворд "МАРІЄ ДІВО БЛАГОСЛОВЕННА"

(Три крапки замініть словом із пісні чи акафісту)

По горизонталі: **3.** Маріє, Діво благословенна, Тобі складає ... вселенна. **4.** Радуйся, бо Ти ... зродила пречудне. (Акафіст до Пресвятої Богородиці). **6.** О Мати Божа, Мати єдина, до Тебе лине вся … . **9.** У Тебе …, Ти нам надія, Ти охорона для нас усіх. **10.** Для Діви Марії звинеся ..., славися, Маріє, посеред діток. **13.** О леліє чиста! Від снігу біліша, кращая над ..., над зірки ясніша. **14.** Вже невіра Бога відкидає, до борні завзятий ... став. **17.** Діво Маріє, молюсь до Тебе, всі свої мрії в ... несу. (Сл. Лесі Горової). **18.** О Заступнице Небесна, Ти покори ... . Ти даруєш людям весни, Ти даруєш нам Христа. (Сл. о. Василя Мендруня, ЧСВВ). **19.** Біля скроней зоряна ..., під стопами в'ється пекла змій.

По вертикалі: **1.** Непорочна, чиста, красна, повна ласки й всіх чеснот, мов та ... світла, ясна, сяє все з святих висот. **2.** Левадов, долинов несеся ..., з щебетом пташини зливаєсь воно. **3.** Хто з любови підіймає пресвятий Її ... . **5.** Бо Марія всіх приймає під небесний ... . **7.** Чи то не та Пані, та ясна ..., то Діва Марія і небес Цариця. **8.** Прийми цей ..., о Мати блага, рукою Своєю хорони нас від зла. **11.** О Всепітая Царице, Ти життя мого … . Щоб не звабив ворог ниций, укріпи мою любов. (Сл. о. Василя Мендруня, ЧСВВ). **12.** До вічного Бога одна лиш ... . Веди, нас, Маріє, веди. (Сл. о. Василя Мендруня, ЧСВВ). **15.** Божая Мати, Мати людей, прийми пісню тую з щирих грудей. О порятуй нас, в горю і болю, ... пішли нам, дай ліпшу долю. **16.** На небі світиш, Мати благая, світи на працю, на хліба колос, учуй наш тихий молитви ... .

Підготувала *Леся ШТИКАЛО*, м. Львів

Відповіді на чайнворд **«ПІД ХРЕСТ ТВІЙ СТАЮ»**, вміщений у ч. 3 за 2006 р.:
1.Пилат. 2.Терпіння. 3.Яків. 4.Вероніка. 5.Ангел. 6.Любов. 7.Вечір. 8.Радник. 9.Киринейчик. 10.Кров. 11.Віра.

Відповіді на чайнворд **Великодній**, вміщений у ч. 4 за 2006 р.:
3.Хустина. 6.Морок. 7.Честь. 10.Чайка. 11.Ладан. 12.Бог. 13.Мир. 16.Роман. 17.Йосиф. 20.Качур. 21.Народ. 22.Царевич. По вертикалі: 1.Жучок. 2.Ангел. 4.Дочка. 5.Страх. 8.Парубочок. 9.Самарянин. 14.Чабан. 15.Голос. 18.Жупан. 19.Напис.

У книзі **“Місіонес уздовж і впоперек”** о. Василь Зінько ділиться спогадами про свою душпастирську діяльність у Місіонесі, де прожив вісім з половиною років. Автор із притаманним йому почуттям гумору розповідає про свою діяльність як наставника студентів на Ірасемі, керівника малої семінарії в Апостолах, провідника різних церковних товариств, редактора місячника “Життя” і, звичайно, душпастиря. Долаючи десятки кілометрів чи то на попутніх машинах, чи пішки, отець потрапляв у різні пригоди, про що з добрим гумором оповідає читачеві. Автор книги детально характеризує українські громади, що проживають у Місіонесі, а також пише про свою працю при новіціатах і церковних товариствах як за кордоном, так і в Україні.

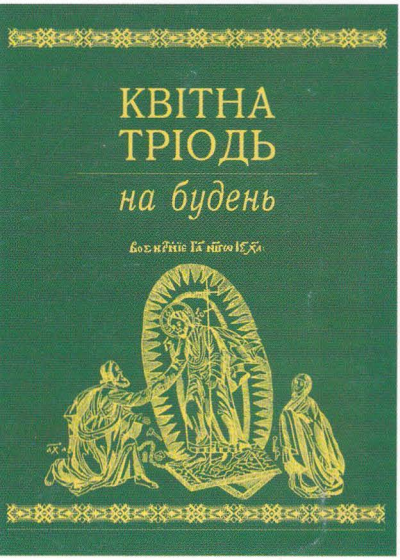

КВІТНА ТРІОДЬ на будень (для приватного вжитку). Львів: Місіонер, 2006, - 104 с. (145 х 200мм).

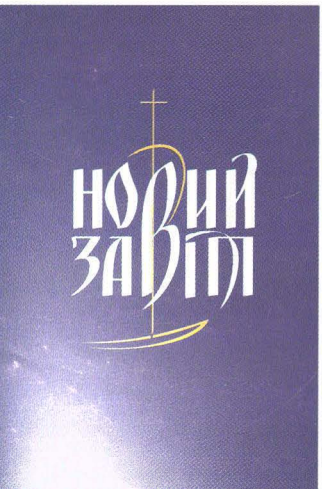

Новий Завіт

Новий Завіт це воістину свята книга для кожного християнина. У ній запечатане життя, смерть і воскресіння Господа нашого Ісуса Христа. В ній викарбувані Його слова істини й любови, свободи й життя вічного. Недарма один Святий сказав: “Найкраще людина використає свої очі, проливаючи сльози з любови до Бога і читаючи Святе Письмо”.

Сподіваємось, що ця свята книга Нового Завіту Завіту незречимої благодаті й несказанної любови Божої до всіх нас займе достойне місце у кожному домі й у кожному серці. Читаймо її щодня, щоб за доброю радою святих Отців очистилось серце наше, бо тільки “чисті серцем Бога побачать”.